

EVALUATIERAPPORT BEGROTINGSOPMAAK 2026

Rapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Disclaimer:

Bij gebruik van gegevens en informatie uit dit rapport wordt een correcte bronvermelding op prijs gesteld.

Kennisname raad 30 januari 2026

Contactpersoon	Tuur Verschueren	tverschueren@serv.be
	Tom Strengs	tstrengs@serv.be

Inhoud

Krachtlijnen	4
Rapport	9
0. Leeswijzer	9
1. Macro-economische omgeving	10
2. Overzicht begrotingsopmaak 2026 en het verdere begrotingstraject	13
2.1 Begrotingsopmaak 2026	13
2.2 Begrotingsjaren 2027-2030	15
3. SERV-actualisatie Vlaamse begrotingen 2026-2030	18
3.1 Uitgangspunten SERV-actualisatie	18
3.2 Resultaten SERV-actualisatie	20
4. Uitdagingen voor het begrotingsbeleid de komende jaren	26
4.1 Impact federale beleidsbeslissingen	26
4.2 Europese begrotingsopvolging	28
4.3 MFK 2028-2034	33
Referentielijst	37
Afkortingenlijst	39
Lijst met figuren en tabellen	40
Bijlagen	44
Tabellen en figuren	44
Methodologische bijlage	57
Ontvangsten	57
Uitgaven	61
Rente	64
Schuldevolutie	65

Krachtlijnen

Omgevingsanalyse

1. **De wereldeconomie toonde in 2025 een opmerkelijke schokbestendigheid**, ondanks de onzekerheid en volatiliteit die voortvloeiden uit onder meer een significante toename van de handelsbarrières en de economische en geopolitieke onzekerheid. **De groeiverwachtingen voor België en de eurozone voor de komende jaren blijven echter gematigd (gemiddeld 1%), onder meer als gevolg van deze blijvende onzekerheden.**

2. **De inflatieverwachtingen lijken zich de komende jaren te stabiliseren rond de 2%. Al kunnen overheidsmaatregelen voor een tijdelijke inflatiedruk zorgen** (btw- en accijnsverhogingen; invoering van het EU ETS2-emissiehandelssysteem). Terwijl de ECB-rente stabiel blijft, zorgen de stijgende rentes op staatsobligaties voor aanzienlijk hogere rentelasten voor de overheid.

Overzicht begrotingsopmaak 2026 en het verdere begrotingstraject

3. **In de gestemde begrotingsdocumenten bedraagt het vorderingensaldo bij de begrotingsopmaak (BO) 2026 € -2,90 mld., een verbetering ten opzichte van de begrotingsaanpassing (BA) 2025 met € 1,60 mld.** Na aftoetsen van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse regering (exclusief Vlaamse Veerkracht en Oosterweel) bedraagt het saldo € -1,74 mld. Bij constant beleid zou het vorderingensaldo bij BO 2026 € -4,49 mld. geweest zijn. **De verbetering van het vorderingensaldo wordt dus in hoge mate bewerkstelligd door de impact van beleidsbeslissingen** (€ +1,59 mld.) die werden genomen bij het regeerakkoord (€ +358 mln.) en extra beslissingen van deze begrotingsronde (€ +1,23 mld.). Deze globale verbetering van het vorderingensaldo is het resultaat van de onderliggende begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsinitiatieven.

4. **Enerzijds verbetert het vorderingensaldo ten opzichte van de situatie bij constant beleid met € 2,55 mld. aan bijkomende maatregelen**, bestaande uit € 1,05 mld. die reeds vastlag bij de opmaak van het regeerakkoord en € 1,50 mld. bijkomende maatregelen afgesproken bij de begrotingsopmaak 2026. Deze maatregelen worden opgesplitst in € 1,77 mld. aan besparingsmaatregelen langs de uitgavenzijde, € 734 mln. aan bijkomende ontvangsten en een stijging van de onderbenutting met € 48 mln.

Anderzijds verslechtert het vorderingensaldo ten opzichte van de situatie bij constant beleid door € 957 mln. aan nieuwe beleidsinitiatieven. Het

grootste deel hiervan werd reeds beslist bij het opstellen van het regeerakkoord (€ 688 mln.). Daarnaast zijn er bij begrotingsopmaak € 269 mln. aan bijkomende beleidsinitiatieven goedgekeurd.

5. In de Meerjarenraming (MJR) 2025-2030 verbetert het vorderingensaldo in 2027 nog tot € -1,50 mld., om daarna weer op te lopen tot € -2,67 mld. in 2030. Na aftoetsen van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse regering bedraagt het saldo in 2027 € -682 mln. om daarna terug op te lopen tot € -1,77 mld. in 2030. De Vlaamse Regering stelde zichzelf bij het begin van de legislatuur tot doel om tegen 2027 een begroting in evenwicht te realiseren (begrotingssaldo berekend conform de doelstellingen van de Vlaamse Regering). **Tenzij de Vlaamse Regering bijkomende maatregelen neemt, zou dit streefdoel in 2027 en de daaropvolgende jaren niet gehaald worden.**

6. De Vlaamse sociale partners pleiten al jaren voor een evenwichtig begrotingsbeleid als antwoord op de economische en maatschappelijke uitdagingen waarmee Vlaanderen geconfronteerd wordt. **De SERV heeft in dit verband steeds benadrukt dat begrotingsbeleid zowel op de uitgaven- als de ontvangstenzijde dient te focussen.** Daarbij kunnen uitgaventoetsingen (spending reviews), zoals opgestart door de vorige Vlaamse Regering en verdergezet door de huidige Vlaamse Regering, een belangrijk instrument zijn.

Het versterken van investeringen en het verbeteren van het investeringsklimaat zijn eveneens van groot belang voor het stimuleren van de economische groei en het verbeteren van de overheidsfinanciën. Deze investeringen zijn nodig om budgettaire ruimte te behouden of te creëren voor beleidsprioriteiten zoals een groene en digitale transitie, het ondersteunen van de concurrentiepositie en innovatiecapaciteit van onze economie en het versterken van het gezondheids- en welzijnsbeleid en van het arbeidsmarkt-, onderwijs- en vormingsbeleid.

Evolutie overheidsschuld en schuldnormering

7. In de begrotingsopmaak 2026 neemt de Vlaamse geconsolideerde schuld toe met € 5,36 mld. ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025. Deze groei wordt, naast de lopende begrotingstekorten, veroorzaakt door investeringen zoals Oosterweel en sociale huisvesting. **Op middellange termijn wordt in de Meerjarenraming de geconsolideerde brutoschuld verwacht toe te nemen met € 23,4 mld. in de periode 2025-2030 tot € 74,6 mld. in 2030.** De schuld groeit aan tot 91,9% van de lopende ESR-ontvangsten bij begrotingsopmaak 2026 en tot 108,6% in 2030 volgens de Meerjarenraming. In termen van het BRP komt dit overeen met een schuldgraad van 16,3% van het BRP in 2029.

8. De Vlaamse Regering rapporteert bij de begrotingsopmaak niet langer een schuldgraad uitgedrukt als percentage van de ontvangsten, maar enkel nog een schuldgraad in termen van het bruto regionaal product (BRP). Het Rekenhof heeft in zijn Onderzoek naar de begrotingsopmaak 2026 bedenkingen over deze nieuwe indicator geuit, namelijk dat de indicator sterk afhankelijk is van methodologische keuzes en herzieningen en binnen de Belgische context niet goed te vergelijken is met andere entiteiten.

De SERV vraagt aan de Vlaamse Regering om een concrete schulddoelstelling voorop te stellen en daarover te rapporteren. De SERV benadrukt hiermee dat het niet aangewezen is om de evolutie van de schuld als minder belangrijk te beschouwen. Bovendien vereist de Europese begrotingsopvolging dat de Belgische schuldgraad wordt afgebouwd. De Vlaamse schuldevolutie – net zoals die van de federale overheid en de andere gewesten en gemeenschappen – maakt onderdeel uit van deze oefening.

SERV-raming Vlaamse begroting 2026

9. De SERV raamt het vorderingensaldo voor begrotingsjaar 2026 op € -2,82 mld. (-4,6% van de ontvangsten), een verbetering met € 81 mln. ten opzichte van de BO 2026. Na het aftoetsen van de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse Regering (bouwkost Oosterweel en Vlaamse Veerkracht) bedraagt het saldo € -1,66 mld. (-2,7% van de ontvangsten).

10. De ontvangsten worden € 139 mln. hoger geraamd, een groot deel wordt verklaard door een opwaartse bijstelling van de inflatieverwachtingen. Voor 2025 en 2026 wordt de inflatie (CPI) respectievelijk 0,1 en 0,4 procentpunt hoger ingeschat dan bij de opmaak van de begroting. Deze hogere inflatieverwachting zorgt voor een stijging bij de dotaties uit de Bijzondere Financieringswet (BFW) (€ +117 mln. t.o.v. BO 2026) en de ontvangsten uit de gewestbelastingen toe (€ +25 mln. t.o.v. BO 2026). De economische groei wordt voor 2025 en 2026 iets lager geraamd ten opzichte van de BO 2026 (-0,1 procentpunt resp.), wat een beperkte negatieve impact heeft op de ontvangsten (specifiek op de ontvangsten via de BFW en de bruto opcentiemen).

11. De uitgaven worden in de SERV-raming met € 58 mln. naar boven bijgesteld ten opzichte van de BO 2026. Ook hier is de hoger geraamde inflatie de belangrijkste verklarende factor. De gezondheidsindex (GZI), die bepalend is voor de indexatie van loon- en werkingskredieten, wordt in 2025 en 2026 respectievelijk 0,1 en 0,4 procentpunt hoger geraamd dan bij het opstellen van de BO 2026. Op basis daarvan raamt het FPB (Federaal Planbureau) in zijn maandelijkse inflatieverwachtingen een spilindexoverschrijding in december 2025 en december 2026, tegenover januari 2026 en februari 2027 in de MJR 2025-2030.

De impact van de hogere inflatieverwachtingen op de uitgaven blijft echter beperkt (€ +54 mln.) om twee redenen. Ten eerste worden bij een spilindexoverschrijding de lonen van het overheidspersoneel pas na drie maanden geïndexeerd, waardoor de SERV de bijkomende uitgaven door de overschrijding in december 2026 pas opneemt in begrotingsjaar 2027. Ten tweede zijn er loon- en werkingskredieten buiten de spilindex die de evolutie van de GZI volgen. Bij opmaak van het Regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering beslist de indexatie van werkingsmiddelen slechts voor de helft toe te passen in de jaren 2025, 2028 en 2029 en om de werkingsmiddelen, behoudens enkele belangrijke uitzonderingen, in de jaren 2026 en 2027 niet te indexeren.

SERV-raming begrotingsjaren 2027-2030

12. In 2027 raamt de SERV, op basis van de vandaag beschikbare en gedocumenteerde gegevens, het vorderingensaldo negatiever dan in de Meerjarenraming. Het saldo na aftoetsing van de begrotingsdoelstellingen bedraagt in 2027 € -865 mln. (-1,4% van de ontvangsten). **Voor de rest van de analyseperiode (2028-2030) wordt een beperkt positiever vorderingensaldo geraamd ten opzichte van de Meerjarenraming.**

13. De SERV raamt in 2027 lagere ontvangsten (€ -90 mln.), hoofdzakelijk door het uitstellen van de invoering van ETS2 met één jaar tot 2028. In de MJR 2025-2030 (opgesteld in oktober 2025) werd nog uitgegaan van een invoering van het ETS2-systeem vanaf 2027, wat voor een tijdelijke opwaartse inflatiedruk zou veroorzaken, vooral via hogere energie- en brandstofkosten. In november 2025 is echter beslist om de invoering van ETS2 uit te stellen tot 2028. In de inflatievooruitzichten van de NBB (december 2025) wordt hiermee rekening gehouden. Daardoor ligt de inflatie in 2027 lager dan in de MJR (1,7% bij de NBB tegenover 2,4% bij de MJR) en in 2028 hoger (2,3% bij de NBB tegenover 1,8% bij de MJR). Deze verschuiving van de tijdelijke inflatiedruk zorgt ervoor dat de ontvangsten in 2027 lager worden geraamd dan in de MJR.

In de jaren daarna worden de ontvangsten licht hoger geraamd dan in de MJR. Over de volledige analyseperiode wordt de inflatie (CPI) cumulatief 0,3 procentpunt hoger geraamd dan in de MJR 2025-2030. Deze hogere inflatieverwachtingen hebben een positieve impact op de ontvangsten uit de dotaties van de BFW (€ +76 mln. in 2030), de bruto-opcentiemen op de personenbelasting (€ +19 mln. in 2030) en de gewestbelastingen (€ +38 mln. in 2030).

14. De uitgaven worden in de periode 2027-2030 door de SERV hoger geraamd dan in de MJR, hoofdzakelijk door de hogere inflatie (GZI). De gezondheidsindex wordt over de hele analyseperiode 0,3 procentpunt hoger ingeschat dan in de MJR 2025-2030. Hierdoor vallen sommige indexoverschrijdingen vroeger dan voorzien in de MJR, wat in bepaalde jaren leidt tot

bijkomende uitgaven. Daarnaast zorgen de hogere inflatieverwachtingen voor een opwaarts effect op de uitgaven buiten de indexprovisie.

Bijkomend worden er, voor de jaren 2028 en 2029, tijdelijk beperkt hogere rente-uitgaven geraamd door een wijziging van de overheidsschuld ten opzichte van de MJR.

15. In de SERV-raming bedraagt de geconsolideerde schuld € 74,51 mld. in 2030, een beperkte daling van € 78 mln. ten opzichte van de MJR. Dit verschil wordt verklaard door de SERV-bijstellingen van het vorderingensaldo. De schuldratio komt in 2030 uit op 108,3% van de ontvangsten, wat 0,3 procentpunt lager is dan in de MJR. In termen van het BRP komt dit overeen met een schuldgraad 16,3% van het BRP in 2029, wat een status-quo is ten opzichte van de MJR.

Uitdagingen voor het begrotingsbeleid de komende jaren

16. In haar begrotingsakkoord van november 2025 besliste de federale regering om haar fiscale hervorming deels uit te stellen (en deels te vervroegen). Het is op dit moment nog onduidelijk wat hier de precieze impact van zal zijn op de Vlaamse begroting. **De SERV vraagt dan ook blijvende aandacht voor de impact van federale beslissingen op de Vlaamse begroting en vraagt dat dit van nabij wordt opgevolgd en gemonitord.**

17. Dit is tevens de eerste begrotingsopmaak in het kader van het nieuwe Europees begrotingskader. Op basis van de verdeelsleutels voorgesteld door de HRF, lijkt Vlaanderen in 2026 te voldoen aan het netto-uitgaventraject zoals opgelegd door Europa. De SERV hecht hier uiteraard veel belang aan en vraagt om actief betrokken te worden in het nieuw Europees semester en de opvolging van de Vlaamse bijdrage aan het budgettair-structureel plan op de middellange termijn van België.

18. Verder onderstreept de SERV nog eens het belang van een betere coördinatie van het budgettair beleid tussen de verschillende entiteiten en overheden in België. De Vlaamse Regering heeft op 20 juni bovendien een standpunt ingenomen over de herziening van het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 tussen de Federale Overheid, de Gemeenschappen, de Gewesten en de Gemeenschapscommissie, over de Europese vereisten van het begrotingsbeleid. Een wijziging van dit samenwerkingsakkoord is dringend met het oog op de tijdige omzetting van de Europese richtlijn 2024/1265 met betrekking tot nationale begrotingskaders (hervorming Europese begrotingsopvolging) en de uitvoering van hervorming 25 ('improve cooperation with regions') van het Belgische budgettair-structurele plan voor de middellange termijn, ter verantwoording van de verlenging van de aanpassingsperiode naar zeven jaar.

De SERV kijkt uit naar vooruitgang in het kader van de onderhandelingen in het overlegcomité omtrent de herziening van het samenwerkingsakkoord van 2013.

19. Het huidig meerjarig financieel kader (MFK) van de Europese Commissie loopt einde 2027 af. Momenteel wordt onderhandeld over het volgende MFK 2028-2034. Daarmee bevindt het MFK 2028-2034 zich in een cruciale fase van beleidsvorming. Indien de Raad het voorstel van de Europese Commissie grotendeels aanvaardt heeft het nieuwe MFK 2028-2034 potentieel een aanzienlijke impact op Vlaanderen, gezien de omvangrijke veranderingen in de prioriteiten, de structuur en de financiering van de fondsen. Een belangrijk element is het voorstel om de financiering uit het MFK meer te koppelen aan het behalen van afgesproken mijlpalen en doelstellingen, conform de werkwijze van het Fonds voor Herstel en Veerkracht. Daarnaast vereist het voorstel om te werken met Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP) ("één plan per lidstaat"-principe) interfederaal overleg en consensus. **De SERV onderstreept dat er in een dergelijk overkoepelend nationaal plan nog steeds voldoende aandacht dient te zijn voor regionaal maatwerk.**

Verder is de rol van de regio's in deze nieuwe governancestructuur nog onduidelijk. **De SERV vraagt daarom de Vlaamse Regering om aandacht te hebben voor de impact van het voorgestelde beleidskader en het MFK in te zetten als hefboom voor de financiering van de Vlaamse beleidsprioriteiten en een focus op de kerntaken.**

Rapport

0. Leeswijzer

20. Dit evaluatierapport schetst in het eerste hoofdstuk de recente macro-economische ontwikkelingen. Hoofdstuk 2 biedt een overzicht van de begrotingsopmaak 2026 en het meerjarige begrotingstraject. Hoofdstuk 3 actualiseert de begroting 2026 en het begrotingstraject 2027-2030 op basis van de vandaag beschikbare informatie en macro-economische parameters. Het laatste deel van het rapport focust op enkele belangrijke aandachtspunten voor het begrotingsbeleid in de komende jaren.

De gegevens opgenomen in dit rapport zijn opgenomen op 23 januari 2025.

1. Macro-economische omgeving

21. **De wereldeconomie toonde in 2025 een opmerkelijke schokbestendigheid**, ondanks de onzekerheid en volatiliteit die voortvloeiden uit onder meer een significante toename van de handelsbarrières en de economische en geopolitieke onzekerheid. **De groeiverwachtingen voor België en de eurozone voor de komende jaren blijven echter gematigd (gemiddeld 1%), onder meer als gevolg van deze blijvende onzekerheden.** Zie Tabel 1 en Tabel 2.

De binnenlandse dynamiek van de Belgische economische groei veranderde in 2025 echter volgens de Nationale Bank van België (NBB): de gezinsconsumptie, een belangrijke motor voor de economie, vertraagt na een sterke inhaalbeweging in 2024 als gevolg van een minder sterke groei van de koopkracht. Aan ondernemingszijde trokken de investeringen in 2025 weer aan, al blijven ondernemingen voorzichtig. Zo wordt verwacht dat de investeringsgroei de komende jaren onder het lange termijn gemiddelde zou blijven. De investeringen in woningen bleven ook in 2025 verder inkrimpen en zouden, ondanks een bescheiden herstel vanaf 2026, eind 2028 in reële termen nog steeds ruim 10% onder het niveau blijven van eind 2019 (pre-corona).

22. **Hoewel het consumenten- en ondernemersvertrouwen in 2025 geleidelijk verbeterden, blijven ondernemingen nog steeds terughoudend door aanhoudende externe onzekerheden** (NBB Business Echo, december 2025). Na een terugval in december bereikt het consumentenvertrouwen in januari 2026 haar hoogste niveau sinds 2021 en ook het ondernemersvertrouwen wist zich in januari te herstellen (NBB, 2026a en 2026b).

Op het vlak van internationale handel heeft België de afgelopen jaren marktaandeel verloren, de exportgroei bleef achter bij de relevante buitenlandse markten. Hoewel de NBB vanaf 2026 een herstel van de export voorziet, zal de handelsbalans onder druk blijven door een sterke invoerbehoefte, mede gedreven door grote defensie-investeringen en een robuuste binnenlandse vraag naar consumptiegoederen.

De vooruitzichten voor de arbeidsmarkt blijven gunstig en de werkloosheidsgraad stabiliseert rond een historisch laag niveau van 6% (en in Vlaanderen zelfs aanzienlijk lager).

Tabel 1: België, recente ramingen voor groeicijfers voor het reële bbp, in %

Economische groei (bbp)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
FPB (sep 2025, jun 2025)	1,2%	1,1%	0,9%	1,2%	1,4%	1,4%
IMF, okt 2025	1,1%	1,0%	1,3%	1,2%	1,3%	1,3%
EC, nov 2025	1,0%	1,1%	1,3%			
OESO, dec 2025	1,1%	1,1%	1,2%			
KBC, dec 2025	1,0%	1,1%				
NBB, dec 2025	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%		
KBC, jan 2026	1,0%	1,1%	1,3%			

Tabel 2: België en buurlanden, recente ramingen groeicijfers voor het reële bbp, in %

Economische groei (bbp)	2025	2026	2027	2028
België	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%
Nederland	1,7%	1,2%	1,1%	
Duitsland	0,2%	0,6%	1,3%	1,1%
Frankrijk	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%
Eurozone	1,3%	1,2%	1,4%	

Bron: Nationale Centrale Banken, ramingen van november-december 2025

23. De inflatieverwachtingen lijken zich de komende jaren te stabiliseren rond de 2%. Zie Tabel 3. Deze daling van de inflatieverwachtingen wordt vooral gedragen door een normalisering van de energieprijzen en een geleidelijke afkoeling van de kerninflatie. **Al kunnen overheidsmaatregelen voor een tijdelijke inflatiedruk zorgen.** Onder andere:

- Federale beslissingen over btw-verhogingen en hogere accijnzen op fossiele brandstoffen (gas en stookolie) verhogen de inflatie met naar schatting 0,4 procentpunt tussen 2026 en 2028.
- Emissiehandel (ETS2): Het uitstel van het ETS2-systeem naar 2028 zorgt voor een tijdelijke afkoeling in 2027, maar zal in 2028 leiden tot een nieuwe opstoot van de energieprijzen waardoor de inflatie dat jaar opnieuw zal opveren tot boven de 2%.

Terwijl de ECB-rente stabiel blijft, zorgen de stijgende rentes op staatsobligaties voor aanzienlijk hogere rentelasten voor de overheid. De rente op Belgische staatsobligaties (OLO op 10 jaar) zal naar verwachting stijgen van 3,2% in 2025 naar 3,9% in 2028. Voor de Belgische overheid betekent dit een toename van de rentelasten van 2,3% naar 3,0% van het bbp tegen 2028. Tegelijkertijd stijgt de hypotheekrente naar schatting van 3,3% naar 4,1%, wat de leencapaciteit voor woninginvesteringen verder onder druk zet.

Tabel 3: België, inflatievooruitzichten, CPI en GZI, 2025-2030, in %

CPI	2025	2026	2027	2028	2029	2030
NBB, jun 2025	2,6%	1,3%	1,9%			
FPB, jun 2025	2,1%	1,3%	2,4%	1,8%	1,7%	1,7%
FPB, sep 2025	2,4%	1,4%				
IMF, okt 2025	2,6%	1,3%	1,9%	2,0%	1,9%	1,9%
EC, nov 2025	2,8%	1,8%	2,0%			
OESO, dec 2025	3,0%	1,6%	1,7%			
KBC, dec 2025	3,0%	1,6%				
NBB, dec 2025	3,0%	2,2%	1,7%	2,3%		
FPB, jan 2026	2,5%	1,8%				
KBC, jan 2026	3,0%	1,9%	2,0%			
GZI	2025	2026	2027	2028	2029	2030
NBB, jun 2025	2,3%	1,2%	1,8%			
FPB, jun 2025	2,3%	1,4%	2,3%	1,8%	1,7%	1,7%

FPB, sep 2025	2,6%	1,5%		
NBB, dec 2025	2,6%	2,2%	1,7%	2,2%
FPB, jan 2026	2,6%	1,9%		

2. Overzicht begrotingsopmaak 2026 en het verdere begrotingstraject

2.1 Begrotingsopmaak 2026

24. In de gestemde begrotingsdocumenten bedraagt het vorderingensaldo bij de begrotingsopmaak (BO) 2026 € -2,90 mld., een verbetering ten opzichte van de begrotingsaangepassing (BA) 2025 met € 1,60 mld. Na aftoetsen van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse regering (exclusief Vlaamse Veerkracht en Oosterweel) bedraagt het saldo € -1,74 mld.

Bij constant beleid zou het vorderingensaldo bij BO 2026 € -4,49 mld. geweest zijn. **De verbetering van het vorderingensaldo wordt dus in hoge mate bewerkstelligd door de impact van beleidsbeslissingen** (€ +1,59 mld.)¹ die werden genomen bij het regeerakkoord (€ +358 mln.) en extra beslissingen van deze begrotingsronde (€ +1,23 mld.). Deze globale verbetering van het vorderingensaldo is het resultaat van de onderliggende begrotingsmaatregelen en nieuwe beleidsinitiatieven. Zie Figuur 1, Tabel 14 op pagina 47 en Tabel 17 op pagina 49.

25. **Enerzijds verbetert het vorderingensaldo ten opzichte van de situatie bij constant beleid met € 2,55 mld. aan bijkomende maatregelen**, bestaande uit € 1,05 mld. die reeds vastlag bij de opmaak van het regeerakkoord en € 1,50 mld. bijkomende maatregelen afgesproken bij de begrotingsopmaak 2026. Deze maatregelen worden opgesplitst in € 1,77 mld. aan besparingsmaatregelen langs de uitgavenzijde, € 734 mln. aan bijkomende ontvangsten en een stijging van de onderbenutting met € 48 mln.² Zie Tabel 11 en Tabel 12 vanaf pagina 45.

De besparingsmaatregelen langs uitgavenzijde situeren zich in hoofdzaak bij de beleidsdomeinen:

- Financiën en Begroting (€ 586 mln): o.a. het verdwijnen van de jobbonus (€ 214 mln)³, afschaffen van het fiscaal voordeel dienstencheques (€ 152 mln), de besparing op het overheidsapparaat (€ 120 mln)⁴ en de verlaging van de provisie Programmatische Aanpak Stikstof (€ 85 mln).

¹ De SERV stelt vast dat het vorderingensaldo voor BO 2026 bij ongewijzigd beleid verschilt tussen de Algemene Toelichting (€ -4,21 mld.) en de Meerjarenraming (€ -4,49 mld.). Dit verschil wordt grotendeels verklaard door de terugdraai van eenmalige maatregelen van de BA 2025 langs de uitgavenzijde (€ -309,8 mln). Deze terugdraai van eenmalige maatregelen wordt opgenomen in de beleidsbeslissingen in de AT, terwijl dit in de MJR verwerkt is in de evolutie bij ongewijzigd beleid. De SERV heeft het cijfer van de MJR overgenomen om de vergelijkbaarheid met de daaropvolgende jaren te bewaren.

² Dit betreft de maatregel *Onderbenutting op uitbreidingsbeleid* die werd vastgelegd bij het Regeerakkoord. Zie *Tabel V-2* op pagina 48-49 in de MJR 2025-2030.

³ In het Regeerakkoord stond het afschaffen van de jobbonus ingeschreven vanaf 2026. Bij deze begrotingsronde is beslist om de jobbonus te behouden tot 2030, dus dit wordt bij het nieuw beleid teruggezet.

⁴ Bij het beleidsdomein Financiën en Begroting is bij de begrotingsopmaak 2026 de besparing op het overheidsapparaat (€ 120 mln) bij een provisie-artikel ondergebracht. Dit wordt in de loop van het jaar verdeeld over alle beleidsdomeinen.

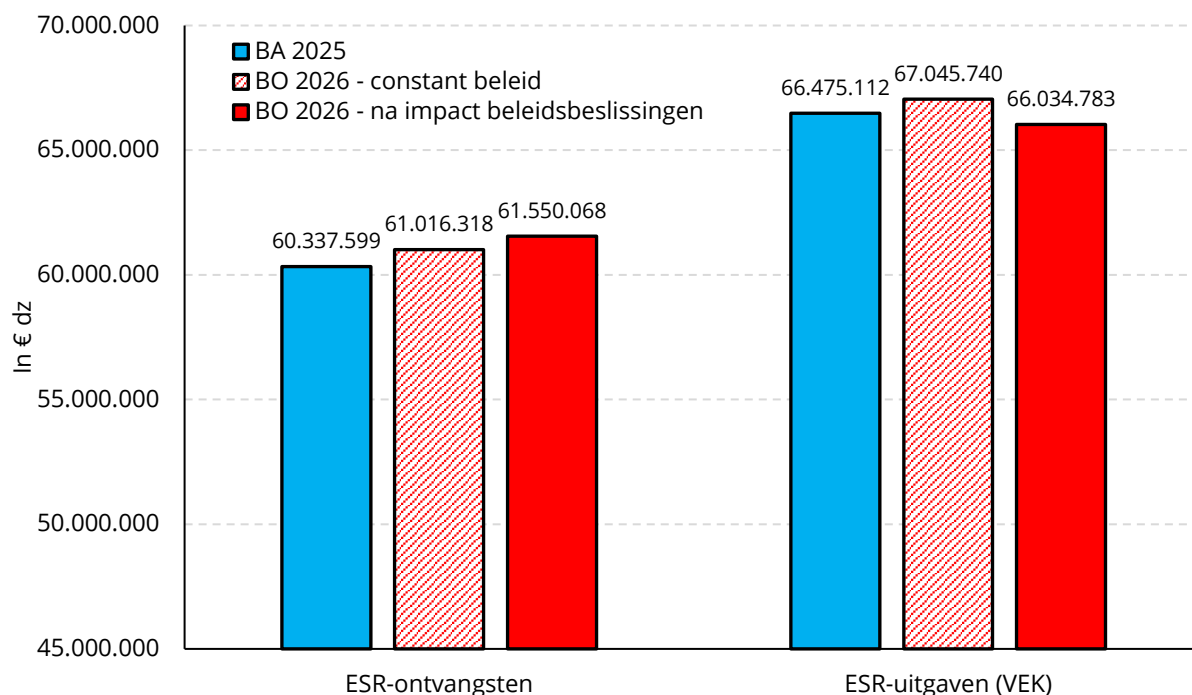
- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (€ 217 mln): met als belangrijkste maatregelen het hervormen van de schoolbonus (€ -55 mln), herziening van de 'cofinanciering gezonde voeding op school' (€ -34 mln) en verhoging efficiëntie urencontingent (€ -21 mln).
- Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie (WEWILS) (€ 201 mln) bevat o.a. het versneld uitdoven van de doelgroepvermindering voor zittende oudere werknemers (€ -22 mln), de besparing op de VDAB (€ -20 mln) en verschillende besparingen op ondernemings- en innovatiesubsidies (€ -61 mln).
- Voor een deel van de maatregelen is op basis van de begrotingsdocumenten onduidelijk op welk beleidsdomein ze een impact zullen hebben (€ 237 mln). Het betreft hier voornamelijk de besparing *beperkte indexatie werkingsmiddelen* (€ 50 mln) en een deel van het *uitstellen van uitbreidingsbeleid* (€ 179 mln).

Anderzijds verslechtert het vorderingensaldo ten opzichte van de situatie bij constant beleid door € 957 mln aan nieuwe beleidsinitiatieven. Het grootste deel hiervan werd reeds beslist bij het opstellen van het regeerakkoord (€ 688 mln). Daarnaast zijn er bij begrotingsopmaak € 269 mln aan bijkomende beleidsinitiatieven goedgekeurd. Tabel 13 op pagina 46 geeft weer dat € 757 mln van deze beleidsinitiatieven te situeren zijn bij de uitgavenzijde en dat € 200 mln betrekking heeft op de ontvangstenzijde.

26. De ontvangsten nemen ten opzichte van de BA 2025 toe met € 1,21 mld., van € 60,34 mld. bij BA 2025 tot € 61,55 mld. bij BO 2026. Zie Figuur 1. Deze toename wordt in hoofdzaak aangedreven door de stijging van enerzijds de gewestbelastingen (€ +546 mln) en anderzijds de BFW-dotaties (€ +432 mln). Zie Tabel 14 op pagina 47 en Tabel 15 op pagina 48. Bij constant beleid zouden de ESR-ontvangsten echter slechts € 61,02 mld. bedragen in 2026. De ontvangsten stijgen dus met € 534 mln meer dan voorzien bij constant beleid.

27. De uitgaven dalen bij BO 2026 ten opzichte van de BA 2025, aangedreven door de bijkomende maatregelen bij ronde BO 2026. De vastleggingskredieten (VAK) dalen met € 412 mln van € 65,16 mld. bij BA 2025 tot € 64,75 mld. bij BO 2026, de vereffeningskredieten (VEK) dalen met € 440 mln van € 66,47 mld. bij BA 2025 tot € 66,03 mld. bij BO 2026. Dat terwijl bij constant beleid de geconsolideerde ESR-uitgaven (VEK) verwacht werden toe te nemen met € 571 mln tot € 67,05 mld. in 2026. Opgeteld liggen de ESR-uitgaven (VEK) in 2026 dus € 1,01 mld. euro lager dan bij ongewijzigd beleid. Zie Figuur 1, Tabel 14 op pagina 47 en Tabel 16 op pagina 48.

28. In de begrotingsopmaak 2026 neemt de Vlaamse geconsolideerde schuld toe met € 5,4 mld. ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025. Deze groei wordt, naast de lopende begrotingstekorten, veroorzaakt door investeringen zoals Oosterweel (€ 855 mln) en sociale huisvesting (€ 2.277 mln). Zie Tabel 18 op pagina 49.

Figuur 1: Vlaamse begroting, ESR-ontvangsten en uitgaven bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, in € dz

Bron: Algemene Toelichting BO 2026

2.2 Begrotingsjaren 2027-2030

29. In de Meerjarenraming (MJR) 2025-2030 verbetert het vorderingensaldo in 2027 nog tot € -1,50 mld., om daarna weer op te lopen tot € -2,67 mld. in 2030. Na aftoetsen van de begrotingsdoelstelling van de Vlaamse regering bedraagt het saldo in 2027 € -682 mln om daarna terug op te lopen tot € -1,77 mld. in 2030. De Vlaamse Regering stelde zichzelf bij het begin van de legislatuur tot doel om tegen 2027 een begroting in evenwicht te realiseren (begrotingssaldo berekend conform de doelstellingen van de Vlaamse Regering). **Tenzij de Vlaamse Regering bijkomende maatregelen neemt, zou dit streefdoel in 2027 en de daaropvolgende jaren niet gehaald worden.** Zie Tabel 14 op pagina 47.

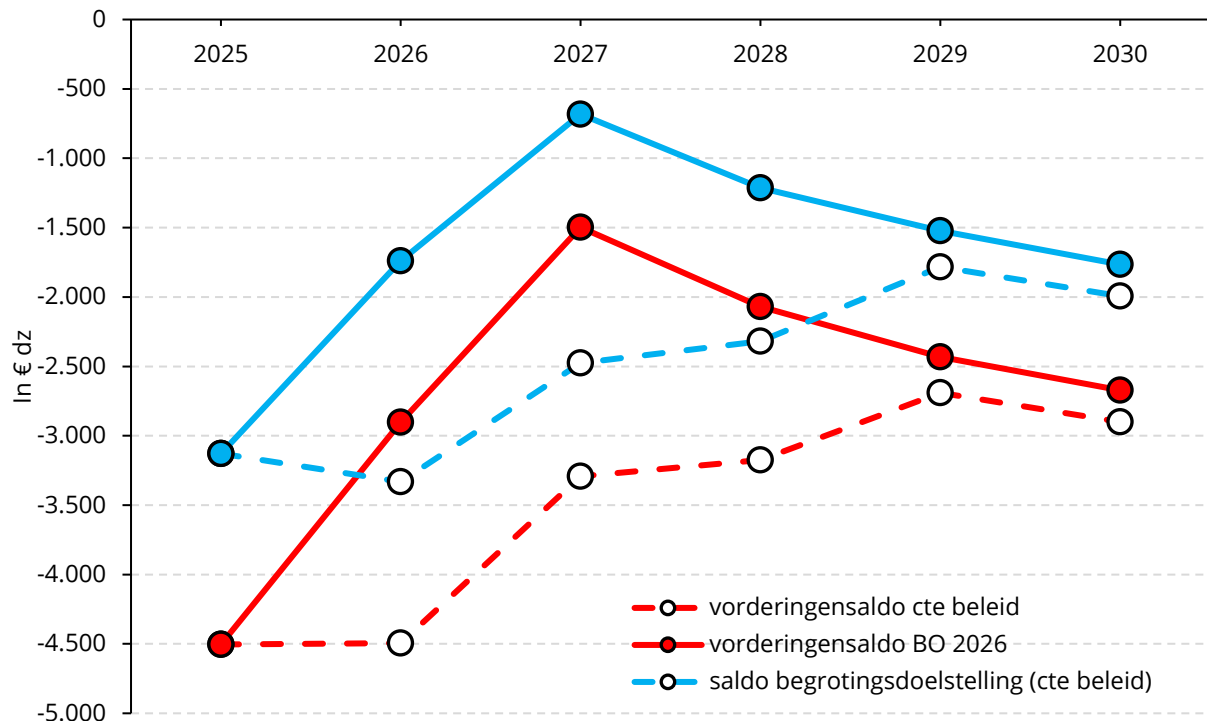
30. De Vlaamse sociale partners pleiten al jaren voor een evenwichtig begrotingsbeleid als antwoord op de economische en maatschappelijke uitdagingen waarmee Vlaanderen geconfronteerd wordt. De SERV heeft in dit verband steeds benadrukt dat begrotingsbeleid zowel op de uitgaven- als de ontvangstenzijde dient te focussen. Daarbij kunnen uitgaventoetsingen (spending reviews), zoals opgestart door de vorige Vlaamse Regering en verdergezet door de huidige Vlaamse Regering, een belangrijk instrument zijn.

Het versterken van investeringen en het verbeteren van het investeringsklimaat zijn eveneens van groot belang voor het stimuleren van de economische groei en het verbeteren van de overheidsfinanciën. Deze investeringen zijn nodig om budgettaire ruimte te behouden of te creëren voor beleidsprioriteiten zoals een groene en digitale transitie, het ondersteunen van

de concurrentiepositie en innovatiecapaciteit van onze economie en het versterken van het gezondheids- en welzijnsbeleid en van het arbeidsmarkt-, onderwijs- en vormingsbeleid.

31. Tabel 17 op pagina 49 en Figuur 2 tonen ook de impact van de genomen beleidsbeslissingen (regeerakkoord en begrotingsronde 2026) op het traject van het begrotingssaldo: het vorderingensaldo verbetert in 2026 met € 1,59 mld. t.o.v. het vorderingensaldo bij constant beleid. **Na 2027 verkleint de kloof met het constant beleid echter stelselmatig.** Het uitbreidingsbeleid voorzien in het regeerakkoord neemt immers toe op het einde van de legislatuur en bereikt € 2,32 mld. in 2030 (een stijging van € 1,63 mld. t.o.v. 2026). Dit wordt slechts deels gecompenseerd door de begrotingsinspanningen voorzien in het regeerakkoord, deze nemen toe van € 1,05 mld. in 2026 tot € 1,70 mld. in 2030 (€ +660 mln). Dit betekent dat het vorderingensaldo als gevolg van de maatregelen en nieuwe beleidsinitiatieven beslist in het regeerakkoord met € 975 mln verslechtert ten opzichte van 2026.

Ook de extra begrotingsinspanningen van € 1,50 mld. voorzien bij de laatste begrotingsronde nemen af tot € 1,16 mld. in 2030 (vnl. omdat het uitstellen van uitbreidingsbeleid wegvalt), terwijl het uitbreidingsbeleid beslist bij deze begrotingsronde nog licht toeneemt met € 43 mln tegen 2030. Daardoor verslechtert het saldo tegen 2030 bijkomend met € 390 mln tussen 2026 en 2030. Alles bij elkaar opgeteld betekent dit dat het verschil tussen het vorderingensaldo bij constant beleid en het vorderingensaldo inclusief de maatregelen beslist in het regeerakkoord en de begrotingsronde 2026 in 2030 nog slechts € 228 mln bedraagt.

Figuur 2: Vlaamse begroting, evolutie vorderingensaldo en saldo excl. Oosterweel en Vlaamse Veerkracht, bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, 2025-2030, in € dz

Bron: Algemene Toelichting BO 2026 en Meerjarenraming 2025-2030

32. Op middellange termijn wordt in de Meerjarenraming de geconsolideerde brutoschuld verwacht toe te nemen met € 23,4 mld. in de periode 2025-2030 tot € 74,6 mld. in 2030. Zie Figuur 3 op pagina 18. De schuld groeit aan tot 91,9% van de lopende ESR-ontvangsten bij begrotingsopmaak 2026 en tot 108,6% in 2030⁵ volgens de Meerjarenraming. In termen van het BRP komt dit overeen met een schuldgraad van 16,3% van het BRP in 2029. Zie Tabel 18 op pagina 49. De huidige cijfers houden nog geen rekening met de **geplande participatie in Fluvius** (€ 1,56 mld.) beslist door de regering in september 2025. Hiervoor wordt in deze begrotingsopmaak 2026 al € 1,56 mld. VAK aangelegd, die tot het einde van de legislatuur kan worden aangewend. Ook de mogelijke toewijzing van de Einsteintelecoop (beslissing volgend jaar) waarvoor de Vlaamse regering al € 500 mln heeft toegezegd werd nog niet opgenomen in deze cijfers.

33. De Vlaamse Regering rapporteert bij de begrotingsopmaak niet langer een schuldgraad uitgedrukt als percentage van de ontvangsten, maar enkel nog een schuldgraad in termen van het bruto regionaal product (BRP). Het Rekenhof heeft in haar [Onderzoek naar de begrotingsopmaak 2026](#) bedenkingen over deze nieuwe indicator geuit, namelijk dat de indicator sterk afhankelijk is van methodologische keuzes en herzieningen, binnen de Belgische context niet goed te vergelijken is met andere entiteiten.

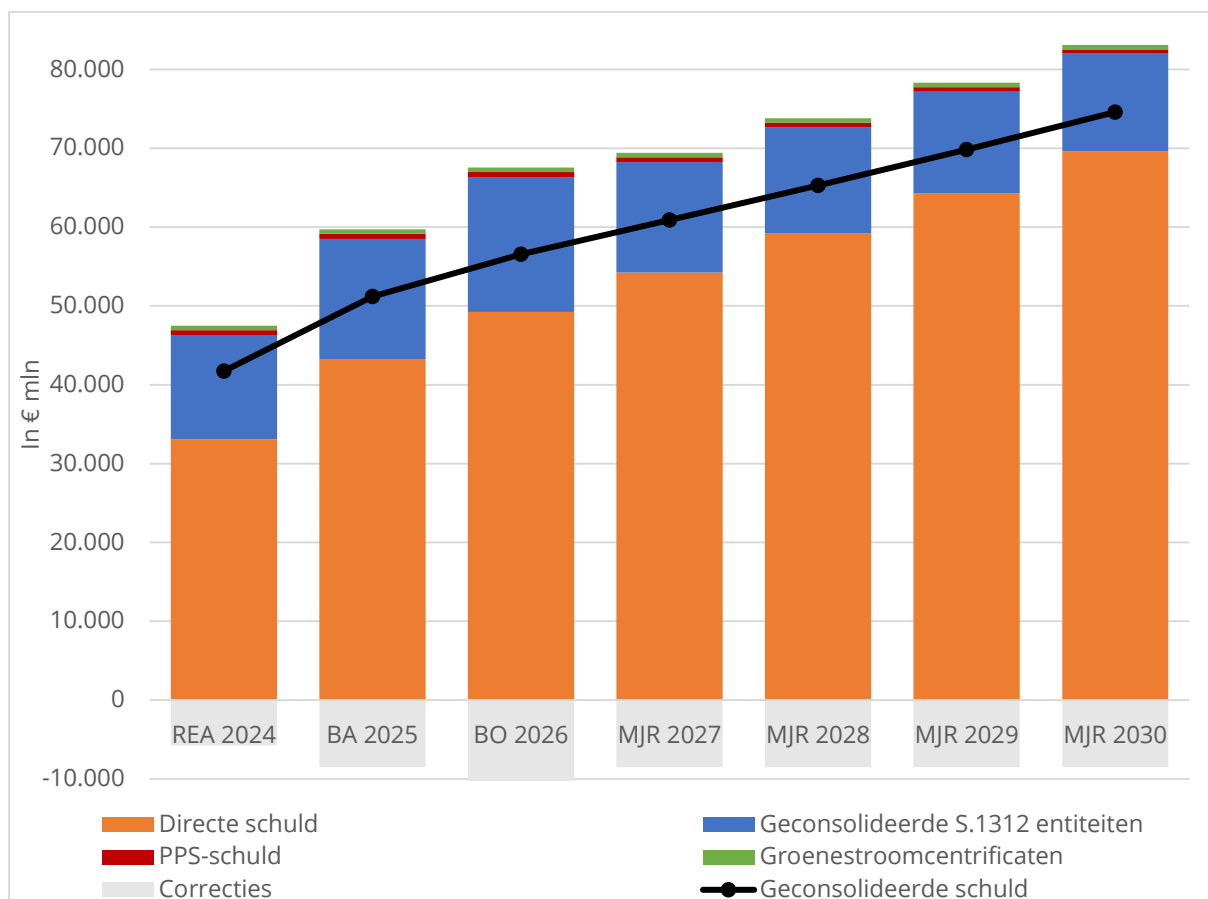
De SERV vraagt aan de Vlaamse Regering om een concrete schulddoelstelling⁶ voorop te stellen en daarover te rapporteren. De SERV benadrukt hiermee dat het niet aangewezen is om de evolutie van de schuld als minder belangrijk te beschouwen. Bovendien vereist de Europese begrotingsopvolging dat de Belgische schuldgraad wordt afgebouwd. De Vlaamse schuldevolutie – net zoals die van de federale overheid en de andere gewesten en gemeenschappen – maakt onderdeel uit van deze oefening.

34. De verwachte toename van de Vlaamse schuld heeft uiteraard impact op de evolutie van de rente-uitgaven voor de Vlaamse overheid. De rente-uitgaven worden verwacht te zullen toenemen van € 1,43 mld. bij BO 2026 tot € 2,27 mld. in 2030⁷. Daarmee zal in 2030 ongeveer 85% van het tekort op het vorderingensaldo bestaan uit rentebetalingen op de schuld.

⁵ Dit percentage verschilt licht van de gelijkaardige cijfers die het Rekenhof publiceerde in haar verslag aan het Vlaams Parlement over de Vlaamse begroting voor 2026 (zie Rekenhof, Verslag van 14 november 2025, p. 40). Het Rekenhof baseert zich daarbij op de evolutie van de ontvangsten bij constant beleid zoals gerapporteerd in de MJR 2025-2030. De begrotingsdocumenten bevatten immers geen raming van de evolutie van de ontvangsten op middellange termijn na impact van het regeerakkoord en de begrotingsopmaak 2026. De SERV heeft daarom een eigen raming opgemaakt van de evolutie van de ontvangsten op middellange termijn, inclusief impact van het regeerakkoord en begrotingsopmaak 2026. Het zijn deze ontvangsten die we vervolgens gebruiken om de evolutie van de schuldnorm te berekenen.

⁶ De huidige Vlaamse schuldnormering dateert van 2016 en is gebaseerd op twee doelstellingen. Enerzijds het behoud van een gunstige kredietrating, waarvoor een schulddoelstelling van maximum 65% van de ontvangsten is vastgelegd. Anderzijds het behoud van een positieve netto-actief positie. Voor meer informatie: https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1747146727/repositories-prd/Conceptnota-schuldnorm_p39cxj.pdf.

⁷ Het gaat om de totale rente-uitgaven voor de geconsolideerde Vlaamse overheid, inclusief Vlaamse rechtspersonen. De rente (inclusief kosten) op de directe schuld van de Vlaamse ministeries neemt toe met € 361 mln van € 863 mln bij BA 2025 tot € 1.224 mln bij BO 2026.

Figuur 3: Vlaamse begroting, evolutie Vlaamse geconsolideerde overheidsschuld, belangrijkste categorieën, 2024-2030, in € mln

Bron: Algemene Toelichting BO 2026 en Meerjarenraming 2025-2030

3. SERV-actualisatie Vlaamse begrotingen 2026-2030

3.1 Uitgangspunten SERV-actualisatie

3.1.1 Macro-economische parameters

35. De Vlaamse Regering hanteert bij het opstellen van de begrotingsopmaak 2026 en het begrotingstraject tot en met 2030 voor de jaren 2025 en 2026 de macro-economische parameters uit de [Economische begroting 2025-2026](#) van het Federaal Planbureau (FPB) gepubliceerd in september 2025. Voor de jaren 2027-2030 maakt de regering gebruik van de [Economische vooruitzichten 2025-2030](#) van het FPB gepubliceerd in juni 2025.

De SERV maakt voor deze raming van de geactualiseerde begrotingscijfers gebruik van de recente vooruitzichten van de consumptieprijsindex (CPI), de gezondheidsindex (GZI), het bruto binnenlands product (bbp) en lange rente (OLO 10 jaar), **maar deze zijn niet voor de gehele analyseperiode uit één bron af te leiden**. Voor de periode 2025-2028 wordt gebruik gemaakt van vooruitzichten van de Nationale Bank van België (NBB) en het FPB. In december 2025 publiceerde de NBB zijn economische projecties voor België. De macro-economische projecties van de NBB zijn onderdeel van de Eurosysteempromnoses (gezamenlijke prognoses van de ECB en de nationale centrale banken in de eurozone). Het FPB monitort maandelijks de inflatieverwachtingen van de CPI en GZI voor het huidige en het komende jaar. De laatste raming die is meegenomen, dateert van 6 januari 2026. Voor de jaren 2029 en 2030 worden de macro-economische parameters van de MJR 2025-2030 overgenomen.

36. Ten opzichte van de BO 2026 en de MJR 2025-2030 wordt in de SERV-raming zowel de consumptieprijsindex (CPI) (+0,3%-punt), de gezondheidsindex (GZI) (+0,3%-punt) en de lange rente (OLO 10 jaar) (+1,4%-punt) gecumuleerd hoger geraamd, terwijl de economische groei (bbp) beperkt lager wordt ingeschat (-0,1%-punt). Zie Tabel 4 op pagina 20.

3.1.2 Assumpties SERV-actualisatie

37. De belangrijkste assumpties bij de SERV-raming van de Vlaamse begrotingen 2026-2030 kunnen als volgt samengevat worden:

- **De aanpassingen aan de federale fiscale hervorming gemaakt bij de federale begrotingsronde 2026 zijn niet meegenomen in de SERV-raming.** De SERV neemt de ramingen van de bruto opcentiemen over zoals gepubliceerd in de MJR 2025-2030. Zie hoofdstuk 4.1.1.
- Bij de federale begrotingsronde 2026 is ook afgesproken om bij de volgende twee indexoverschrijvingen (voorlopig in december 2026 en januari 2028) een **centenindex** toe te passen op de bruto maandlonen hoger dan € 4.000 (of € 2.000 voor uitkeringen). **Omdat de concrete modaliteiten voorlopig nog niet helemaal duidelijk zijn, is het niet mogelijk om in te schatten hoe groot de impact op de Vlaamse begroting is. Hierdoor geeft de SERV in zijn actualisatie de voorkeur om hiervan abstractie te maken.** Zie hoofdstuk 4.1.2.
- **De SERV neemt de onderbenutting over van de MJR 2025-2030**, bij gebrek aan gedetailleerde informatie over de onderbenutting voor de periode 2027-2030.
- Bij gebrek aan gedetailleerde informatie in de MJR 2025-2030 over de gehanteerde rentevoet, herfinancieringsbehoeften en nieuwe financieringsbehoeften van de Vlaamse Overheid, **geeft de SERV de voorkeur aan om de impact van rentewijzigingen op de rente-uitgaven voor de jaren 2027-2030 niet te actualiseren.** Voor 2026 houdt de SERV hier wel rekening mee.
- **De SERV-actualisatie houdt wel rekening met veranderingen in het schuldniveau ten gevolge van de SERV-bijstellingen aan het begrotingssaldo.**
- **De SERV-actualisatie houdt geen rekening met de geplande participatie van de Vlaamse overheid in Fluvius** ten bedrage van € 1,56 mld. omdat er onduidelijkheid is over de timing en financieringsmodaliteiten van de participatie.

Tabel 4: België, macro-economische parameters gehanteerd in SERV-actualisatie Vlaamse begrotingen 2026-2030, in %

Macro-economische parameters	2025	2026	2027	2028	2029	2030	cum.
CPI MJR 2025-2030 (jun/sep 2025)	2,4%	1,4%	2,4%	1,8%	1,7%	1,7%	
CPI NBB (dec 2025)	3,0%	2,2%	1,7%	2,3%			
CPI FPB (jan 2026)	2,5%	1,8%					
CPI SERV	2,5%	1,8%	1,7%	2,3%	1,7%	1,7%	
<i>Delta SERV - MJR</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,4%</i>	<i>-0,7%</i>	<i>0,5%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,3%</i>
GZI MJR 2025-2030 (jun/sep 2025)	2,6%	1,5%	2,3%	1,8%	1,7%	1,7%	
GZI NBB (dec 2025)	2,6%	2,2%	1,7%	2,2%			
GZI FPB (jan 2026)	2,6%	1,9%					
GZI SERV	2,6%	1,9%	1,7%	2,2%	1,7%	1,7%	
<i>Delta SERV - MJR</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,4%</i>	<i>-0,6%</i>	<i>0,4%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,3%</i>
BBP MJR 2025-2030 (jun/sep 2025)	1,2%	1,1%	0,9%	1,2%	1,4%	1,4%	
BBP NBB (dec 2025)	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%			
BBP SERV	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%	1,4%	1,4%	
<i>Delta SERV - MJR</i>	<i>-0,1%</i>	<i>-0,1%</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>-0,1%</i>
OLO MJR 2025-2030 (jun/sep 2025)	3,1%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	
OLO NBB (dec 2025)	3,2%	3,4%	3,6%	3,9%			
OLO SERV	3,2%	3,4%	3,6%	3,9%	3,2%	3,2%	
<i>Delta SERV - MJR</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,2%</i>	<i>0,4%</i>	<i>0,7%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>1,4%</i>

Bron: Meerjarenraming 2025-2030, NBB dec 2025, FPB jan 2026

3.2 Resultaten SERV-actualisatie

3.2.1 Begrotingsjaar 2026

38. De SERV raamt het vorderingensaldo voor begrotingsjaar 2026 op € -2,82 mld. (-4,6% van de ontvangsten), een verbetering met € 81 mln ten opzichte van de BO 2026. Zie Tabel 5 op pagina 22 en Tabel 22 op pagina 55. Na het aftoetsen van de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse Regering (bouwkost Oosterweel en Vlaamse Veerkracht) bedraagt het saldo € -1,66 mld. (-2,7% van de ontvangsten).

39. De ontvangsten worden € 139 mln hoger geraamd, een groot deel wordt verklaard door een opwaartse bijstelling van de inflatieverwachtingen. Voor 2025 en 2026 wordt de inflatie (CPI) respectievelijk 0,1 en 0,4 procentpunt hoger ingeschat dan bij de opmaak van de begroting. Zie Tabel 4 op pagina 20 en Tabel 6 op pagina 24. Deze hogere inflatieverwachting zorgt voor een stijging bij de dotaties uit de Bijzondere Financieringswet (BFW) (€ +117 mln t.o.v. BO 2026) en de ontvangsten uit de gewestbelastingen toe (€ +25 mln t.o.v. BO 2026). De economische groei wordt voor 2025 en 2026 iets lager geraamd ten opzichte van de BO 2026 (-0,1 procentpunt resp.), wat een beperkte negatieve impact heeft op de ontvangsten (specifiek op de ontvangsten via de BFW en de bruto opcentiemen).

40. De uitgaven worden in de SERV-raming met € 58 mln naar boven bijgesteld ten opzichte van de BO 2026. Ook hier is de hoger geraamde inflatie de belangrijkste verklarende factor. Zie Tabel 6 op pagina 24. De gezondheidsindex (GZI), die bepalend is voor de indexatie van loon- en werkingskredieten, wordt in 2025 en 2026 respectievelijk 0,1 en 0,4 procentpunt hoger geraamd dan bij het opstellen van de BO 2026. Zie Tabel 4 op pagina 20. Op basis daarvan raamt het FPB (Federaal Planbureau) in zijn maandelijkse inflatieverwachtingen een spilindexoverschrijding in december 2025 en december 2026, tegenover januari 2026 en februari 2027 in de MJR 2025-2030.

De impact van de hogere inflatieverwachtingen op de uitgaven blijft echter beperkt (€ +54 mln) om twee redenen. Ten eerste worden bij een spilindexoverschrijding de lonen van het overheidspersoneel pas na drie maanden geïndexeerd, waardoor de SERV de bijkomende uitgaven door de overschrijding in december 2026 pas opneemt in begrotingsjaar 2027. Ten tweede zijn er loon- en werkingskredieten buiten de spilindex die de evolutie van de GZI volgen. Bij opmaak van het Regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering beslist de indexatie van werkingsmiddelen slechts voor de helft toe te passen in de jaren 2025, 2028 en 2029 en om de werkingsmiddelen, behoudens enkele belangrijke uitzonderingen⁸, in de jaren 2026 en 2027 niet te indexeren.

Tot slot houdt de SERV in zijn raming voor begrotingsjaar 2026 rekening met de impact van een wijziging van de rentevoet op de rente-uitgaven. Ten opzichte van de begrotingsopmaak wordt verwacht dat de rentevoet 0,1 procentpunt hoger zal liggen (3,4% tegenover 3,3%), waardoor de SERV € 3,8 mln bijkomende rente-uitgaven raamt voor 2026. Zie Tabel 6 op pagina 24.

3.2.2 Begrotingsjaren 2027-2030

41. In 2027 raamt de SERV, op basis van de vandaag beschikbare en gedocumenteerde gegevens, het vorderingensaldo negatiever dan in de Meerjarenraming. Het saldo na aftoetsing van de begrotingsdoelstellingen bedraagt in 2027 € -865 mln (-1,4% van de ontvangsten), ten opzichte van € -682 mln in de MJR. **Voor de rest van de analyseperiode (2028-2030) wordt een beperkt positiever vorderingensaldo geraamd ten opzichte van de Meerjarenraming.** Zie Tabel 5 en Tabel 6 vanaf pagina 22, Figuur 4 op pagina 24 en Tabel 22 op pagina 55.

42. De SERV raamt in 2027 lagere ontvangsten (€ -90 mln), hoofdzakelijk door het uitstellen van de invoering van ETS2 met één jaar tot 2028⁹. In de MJR 2025-2030 (opgesteld in oktober 2025) werd nog uitgegaan van een invoering van het ETS2-systeem vanaf 2027, wat voor een tijdelijke opwaartse inflatiedruk zou veroorzaken, vooral via hogere energie- en brandstofkosten. In

⁸ Voor meer informatie: Programmadecreet Begrotingsopmaak 2025: *Afdeling 11. Beperkte indexatie werkingsmiddelen* (<https://www.vlaamsparlament.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1836416>).

⁹ Het Emissions Trading System 2 (EU ETS2) is een nieuw Europees emissiehandelssysteem dat is opgezet om de CO₂-uitstoot van wegvervoer en gebouwen te verminderen. Het werkt met een cap-and-trade-principe: er wordt een maximum (plafond) gesteld aan de totale uitstoot en bedrijven moeten emissierechten kopen voor de CO₂ die zij veroorzaken. De invoering van het Emissions Trading System 2 (EU ETS2) kan een tijdelijke opwaartse druk op inflatie veroorzaken, vooral via hogere energie- en brandstofkosten. Meer informatie: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/car-bon-markets/about-eu-ets_en.

november 2025 is echter beslist om de invoering van ETS2 uit te stellen tot 2028. In de inflatie-vooruitzichten van de NBB (december 2025) wordt hiermee rekening gehouden. Daardoor ligt de inflatie in 2027 lager dan in de MJR (1,7% bij de NBB tegenover 2,4% bij de MJR) en in 2028 hoger (2,3% bij de NBB tegenover 1,8% bij de MJR). Deze verschuiving van de tijdelijke inflatiedruk zorgt ervoor dat de ontvangsten in 2027 lager worden geraamd dan in de MJR. Zie Tabel 4 op pagina 20.

In de jaren daarna worden de ontvangsten licht hoger geraamd dan in de MJR. Over de volledige analyseperiode wordt de inflatie (CPI) cumulatief 0,3 procentpunt hoger geraamd dan in de MJR 2025-2030. Deze hogere inflatieverwachtingen hebben een positieve impact op de ontvangsten uit de dotaties van de BFW (€ +76 mln in 2030), de bruto-opcentiemen op de personenbelasting (€ +19 mln in 2030) en de gewestbelastingen (€ +38 mln in 2030). Zie Tabel 6 op pagina 24.

43. De uitgaven worden in de periode 2027-2030 door de SERV hoger geraamd dan in de MJR, hoofdzakelijk door de hogere inflatie (GZI). De gezondheidsindex wordt over de hele analyseperiode 0,3 procentpunt hoger ingeschat dan in de MJR 2025-2030. Hierdoor vallen sommige indexoverschrijdingen vroeger dan voorzien in de MJR, wat in bepaalde jaren leidt tot bijkomende uitgaven, voor meer uitleg zie de Methodologische bijlage vanaf pagina 61. Daarnaast zorgen de hogere inflatieverwachtingen voor een opwaarts effect op de uitgaven op de kredieten buiten de indexprovisie. Zie Tabel 6 op pagina 24.

Bijkomend worden er, voor de jaren 2028 en 2029, beperkt hogere rente-uitgaven geraamd door een wijziging van de overheidsschuld ten opzichte van de MJR (zie volgende alinea).

44. In de SERV-raming bedraagt de geconsolideerde schuld € 74,51 mld. in 2030, een beperkte daling van € 78 mln ten opzichte van de Meerjarenraming (MJR). Zie Tabel 7 op pagina 25 en Figuur 5 op pagina 25. Dit verschil wordt verklaard door de SERV-bijstellingen van het vorderingensaldo. **De schuldratio komt in 2030 uit op 108,3% van de ontvangsten, wat 0,3 procentpunt lager is dan in de MJR.** In termen van het BRP komt dit overeen met een schuldgraad 16,3% van het BRP in 2029¹⁰, wat een status-quo is ten opzichte van de MJR.

Tabel 5: Vlaamse begroting, SERV-raming vorderingensaldo, 2026-2030, in € dz en %

SERV-raming saldo	SERV 2026	SERV 2027	SERV 2028	SERV 2029	SERV 2030
ESR Uitgaven (1)	66.092.416	67.154.733	69.233.051	71.727.556	73.321.956
ESR Ontvangsten (2)	61.688.870	63.724.121	65.494.214	67.463.979	68.790.094
Saldo voor onderbenutting en ESR-correcties (3)=(2)-(1)	-4.403.547	-3.430.612	-3.738.837	-4.263.576	-4.531.862
Onderbenutting [+] (4)	1.760.826	1.750.766	1.814.006	1.897.497	1.926.170
ESR-correcties [+] (5)	-177.500	0	-100.000	0	0

¹⁰ Voor 2030 is er geen cijfer van het BRP beschikbaar.

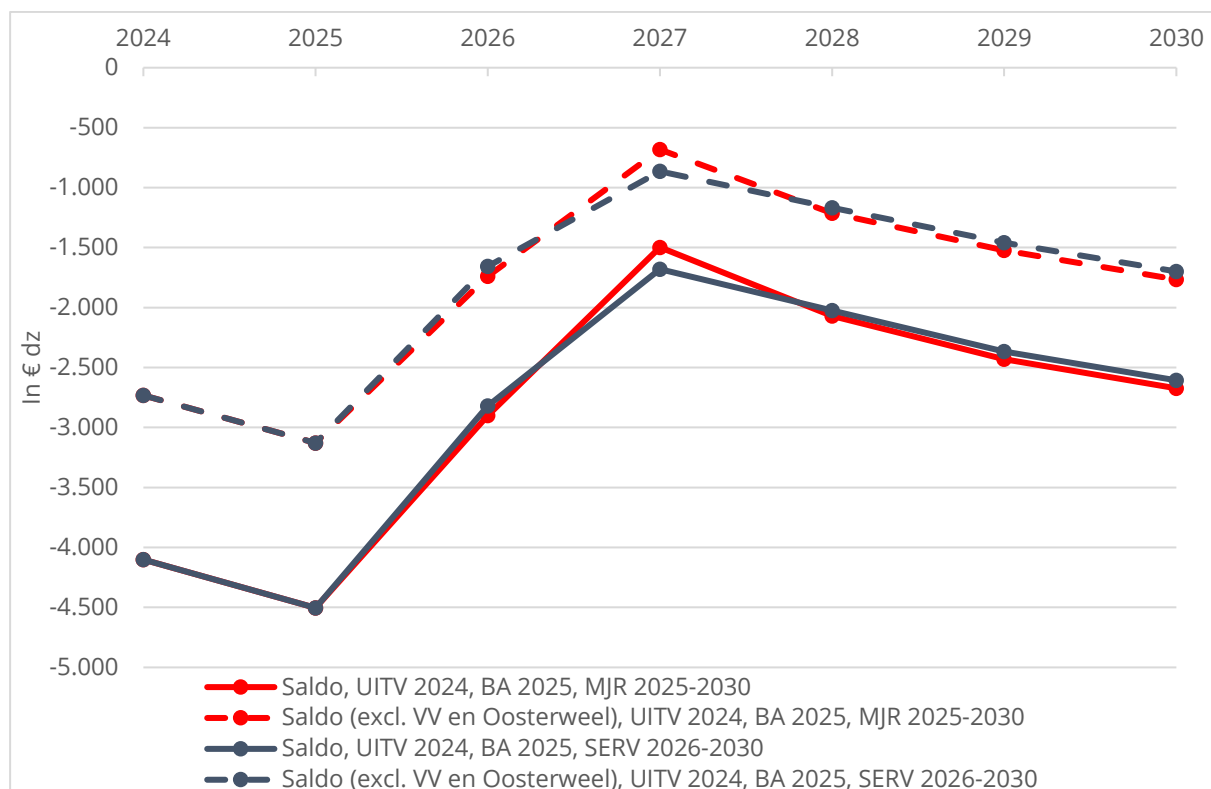
Vorderingensaldo (6)=(3)+(4)+(5)	-2.820.221	-1.679.846	-2.024.831	-2.366.079	-2.605.692
<i>Idem, in % ontvangsten</i>	-4,6%	-2,6%	-3,1%	-3,5%	-3,8%
Rente-uitgaven (7)	1.433.227	1.640.355	1.861.038	2.066.279	2.269.307
Primair vorderingensaldo (8)=(6)-(7)	-1.386.994	-39.491	-163.793	-299.800	-336.385
<i>Idem, in % ontvangsten</i>	-2,1%	-0,1%	-0,2%	-0,4%	-0,5%
Begrotingsdoelstelling VR (9)	1.489.629	815.227	856.534	907.662	907.662
Vorderingensaldo na af- toetsen doelstellingen VR (10)=(6)+(9)	-1.657.338	-864.619	-1.168.297	-1.458.417	-1.698.030
<i>Idem, in % ontvangsten</i>	-2,7%	-1,4%	-1,8%	-2,2%	-2,5%

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 6: Vlaamse begroting, SERV-raming 2026-2030, verschil met MJR 2025-2030 voor ESR-uitgaven, -ontvangsten, en -vorderingensaldo, in € dz

SERV-raming: determinanten	SERV 2026	SERV 2027	SERV 2028	SERV 2029	SERV 2030
Ontvangsten: waarvan [+]	138.802	-90.394	56.919	126.359	132.801
BFW-dotaties	116.625	-105.904	72.794	74.906	76.026
Afrekeningen BFW-dotaties	-612	0	0	0	0
Bruto opcentiemen	-2.496	28.223	-36.207	18.840	18.526
Gewestbelastingen	25.285	-12.714	20.333	32.613	38.249
<i>Waarvan verkooprecht</i>	<i>11.018</i>	<i>-3.438</i>	<i>13.479</i>	<i>15.874</i>	<i>16.972</i>
Uitgaven: waarvan [-]	57.633	91.851	12.610	61.134	65.775
Veranderende inflatievooruitzichten	53.807	94.611	8.809	59.061	65.789
Verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering schuld	0	-2.760	3.801	2.073	-14
Verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering rentevoet	3.827	0	0	0	0
Onderbenutting [+]	0	0	0	0	0
Vorderingensaldo	81.168	-182.245	44.309	65.226	67.026

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

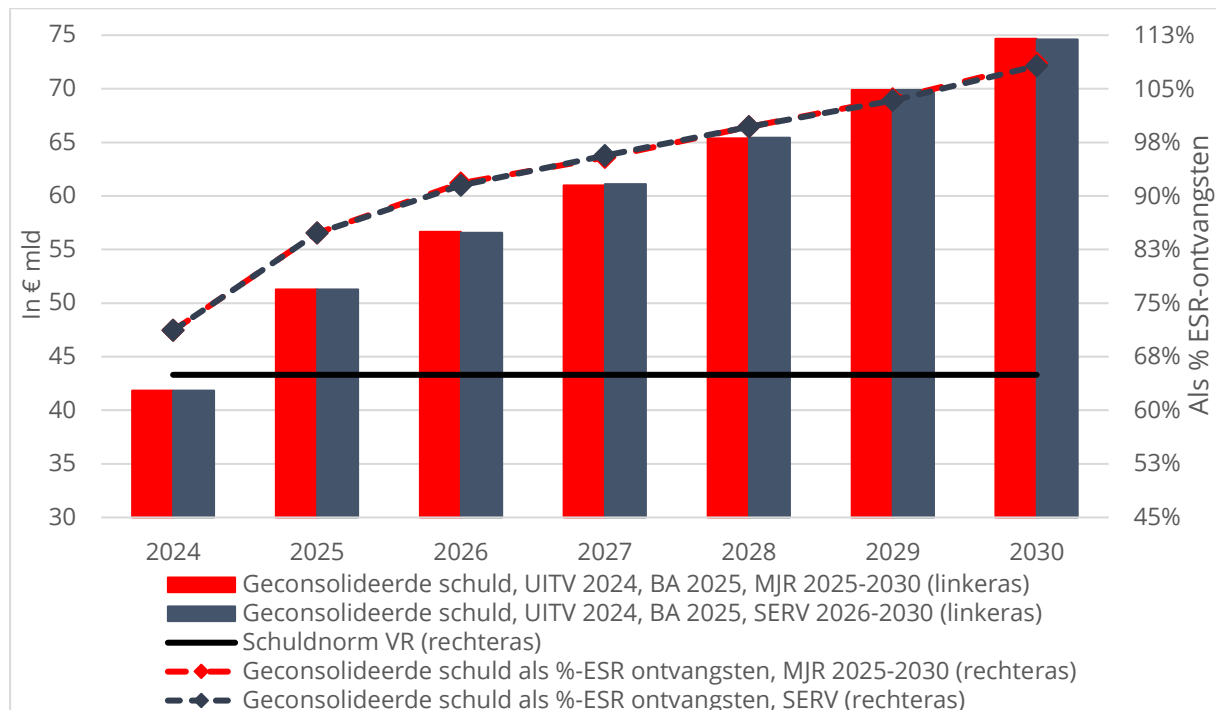
Figuur 4: Vlaamse begroting, vorderingensaldo en saldo na aftoetsen begrotingsdoelstellingen VR, SERV-raming en MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 7: Vlaamse begroting, 2026-2030, schuldevolutie, SERV-raming en MJR 2025-2030, verklaring verschil, in € dz en % van de ESR-ontvangsten

	2026	2027	2028	2029	2030
Geconsolideerde schuld, MJR 2025-2030	56.551.490	60.907.410	65.285.780	69.812.900	74.587.550
Geconsolideerde schuld, SERV	56.466.495	61.004.660	65.338.721	69.800.616	74.508.240
Delta schuld SERV - MJR, waarvan:	-84.995	97.250	52.941	-12.284	-79.310
Saldo, SERV 2026-BO 2026	-81.168	-81.168	-81.168	-81.168	-81.168
Saldo, SERV 2027-MJR 2027		182.245	182.245	182.245	182.245
Saldo, SERV 2028-MJR 2028			-44.309	-44.309	-44.309
Saldo, SERV 2029-MJR 2029				-65.226	-65.226
Saldo, SERV 2030-MJR 2030					-67.026
Schuldratio, MJR	91,88%	95,44%	99,77%	103,68%	108,64%
Schuldratio, SERV	91,53%	95,73%	99,76%	103,46%	108,31%
Delta schuld SERV- MJR	-0,34%	0,29%	-0,01%	-0,21%	-0,33%
Schuld (% BRP), MJR	14,56%	15,19%	15,76%	16,32%	/
Schuld (% BRP), SERV	14,54%	15,22%	15,77%	16,32%	/
Delta schuld (% BRP) SERV- MJR	-0,02%	0,02%	0,01%	0,00%	/

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Figuur 5: Vlaamse begroting, geconsolideerde overheidsschuld, SERV-raming en MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz en % ontvangsten

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

4. Uitdagingen voor het begrotingsbeleid de komende jaren

4.1 Impact federale beleidsbeslissingen

45. In haar begrotingsakkoord van november 2025 besliste de federale regering om haar fiscale hervorming deels uit te stellen (en deels te vervroegen). Het is op dit moment nog onduidelijk wat hier de precieze impact van zal zijn op de Vlaamse begroting. **De SERV vraagt dan ook blijvende aandacht voor de impact van federale beslissingen op de Vlaamse begroting en vraagt dat dit van nabij wordt opgevolgd en gemonitord.**

Federale beleidsbeslissingen kunnen via diverse kanalen een significante invloed hebben op de Vlaamse begroting. Deze impact verloopt enerzijds via de ontvangsten uit de personenbelasting (bruto-opcentiemen) en anderzijds via de uitgavenzijde (indexering).

4.1.1 Federale fiscale hervorming

46. Het federale regeerakkoord van 31 januari 2025 voorzag een fiscale hervorming. De kernpunten hiervan zijn:

- **Verhoging van de belastingvrije som:** Een stijging van € 10.910 naar € 15.300.
- **Harmonisering gezinsfiscaliteit:** De invoering van een uniforme toeslag voor de belastingvrije som per kind en de geleidelijke uitfasering van het huwelijksquotiënt.
- **Arbeidsmarktstimuli:** Een verlaging van de inkomstenbelasting voor werkende gepensioneerden en een uitbreiding van de gunstige regeling voor overuren.
- **Compenserende maatregelen:** Een verlaging van de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten.

Naast maatregelen in de personenbelasting wordt ook de bijzondere sociale zekerheidsbijdrage (BBSZ) verlaagd en de werkbonus (vermindering van de persoonlijke sociale bijdragen voor werknemers met een lager loon) verhoogd¹¹.

47. Sinds de zesde staatshervorming beschikken de gewesten over de bevoegdheid om aanvullende belastingen, in de vorm van gewestelijk opcentiemen, te heffen op een deel van de federaal geïnde personenbelasting. De belastbare basis voor de gewestelijke opcentiemen wordt bepaald door de zogenaamde belasting Staat. De berekening hiervan wordt vastgelegd door de

¹¹ Naast deze sociale werkbonus is er ook een zogenaamde "fiscale" werkbonus, d.i. een vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor werknemers met een laag loon die recht hebben op de sociale werkbonus. Deze werd ingevoerd om te vermijden dat de verlaging van de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen zou leiden tot een verhoging van de personenbelasting (als gevolg van het hogere brutoloon).

federale overheid en is complex. Voor een gedetailleerde toelichting verwijzen we naar de paper van Algoed en Van Den Bossche¹². De federale overheid past op de belasting Staat een vermindering toe via de zogeheten autonomiefactor (24,957%). Hierdoor ontstaat ruimte voor de gewesten om hun opcentiemen te heffen op het overgebleven gedeelte van de belasting Staat. Wanneer nieuwe federale maatregelen de belasting Staat doen krimpen, vermindert de belastbare basis voor de opcentiemen dus. Dit leidt bij ongewijzigde tarieven van de opcentiemen tot minder ontvangsten voor de gewesten.

48. In zijn vorige evaluatierapport van de Vlaamse begroting (februari 2025) raamde de SERV, na overleg met de Vlaamse administratie en het kabinet van de minister van Financiën en Begroting, de impact van de federale fiscale hervorming op de Vlaamse ontvangsten tot en met 2028 als beperkt (enkele tientallen miljoenen euro). De budgettaire impact werd, op basis van de op dat moment beschikbare informatie, pas verwacht in 2029, met een geraamde minderontvangst van € 611 mln. In de huidige Meerjarenraming 2025-2030 wordt op basis van de ramingen van de FOD Financiën het zwaartepunt van de impact verwacht in 2030, ten bedrage van ongeveer € 750 mln.¹³.

Gewijzigde timing en onzekerheid

49. Het federale begrotingsakkoord van november 2025 heeft de timing van de federale fiscale hervorming aanzienlijk gewijzigd:

- De verlaging van de Bijzondere Bijdrage Sociale Zekerheid (BBSZ) en de verhoging van de werkbonus worden **vervroegd** (respectievelijk naar 2028 en 2026).
- De volledige uitvoering van de verhoogde belastingvrije som wordt echter **gedeeltelijk uitgesteld** naar 2030.

Door de gewijzigde fasering is een nauwkeurige jaarlijkse impactanalyse momenteel niet mogelijk. De SERV kan de effecten van deze fiscale hervorming daarom nog niet accuraat inschatten en verwerkt deze voorlopig niet in zijn ramingen voor de begrotingen 2026-2030.

4.1.2 Centenindex

50. Naast de hervorming van de personenbelasting beïnvloedt het federale beleid de Vlaamse begroting ook via de inflatieparameters:

¹² Algoed, Koen; Van Den Bossche, Wim (2017): Wegwijs in de bijzondere financieringswet, financiële middelenvoorzieningen voor gewesten en gemeenschappen na de 6de staatshervorming. Te raadplegen via volgende link: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/wegwijs-in-de-bijzondere-financieringswet-na-de-zesde-staatshervorming>.

¹³ Op basis van een toelichting van de Minister van Financiën en Begroting Ben Weyts op 18 november 2025 in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting, Justitie en Onroerend Erfgoed: *“De federale maatregelen zijn verwerkt in de meerjarenraming. Het betreft een beperkte impact in 2027, die oploopt tot een impact voor Vlaanderen van zo’n 750 miljoen euro in 2030.”* p.46 (<https://docs.vlaamsparlement.be/files/pfile?id=2249855>).

- **Tariefverhoging BTW:** Door tariefverhogingen in de BTW (o.a. horeca en vrijetijdsdiensten) en hogere accijnzen op brandstoffen, raamt de NBB een opwaarts effect op de inflatie van +0,4 procentpunt tussen 2026 en 2028. Dit verhoogt normaliter de indexatiegevoelige uitgaven van de Vlaamse overheid.
- **Centenindex:** Bij de federale begrotingsronde 2026 is ook afgesproken om bij de volgende twee index-overschrijvingen (voorlopig in december 2026 en januari 2028) een centenindex toe te passen op de bruto maandlonen hoger dan € 4.000 (of € 2.000 voor uitkeringen). Hierbij zou bij een indexoverschrijding op de bruto maandlonen hoger dan € 4.000 geen automatische loonindexering van 2% worden toegekend, maar een stijging met een vast bedrag (€ 80). Deze federale maatregel heeft een impact op de uitbetaling van de lonen van het Vlaamse overheidspersoneel. Daardoor zal bij de vermelde overschrijvingen van de spilindex een mindere grote stijging van de uitgaven plaatsvinden.

In zijn meest recente economische vooruitzichten raamt de NBB (december 2025) de cumulatieve netto-impact van de federale maatregelen op de inflatie en loongroei voor de periode 2026-2028 op nul. De maatregelen die de loonkosten verhogen via toegenomen inflatie (via o.a. BTW-maatregelen en accijnzen), worden met andere woorden volledig geneutraliseerd door maatregelen die de loonkosten verlagen (introduktie van de 'centenindex').

4.2 Europese begrotingsopvolging

51. Met de inwerkingtreding van het hervormde Europese kader voor economische governance op 30 april 2024 heeft de Europese Unie haar begrotingstoezicht grondig hertekend. Centraal staat daarbij de verschuiving van complexe en grotendeels ex post beoordeelde indicatoren, zoals het structureel saldo, naar een vooraf vastgelegd traject voor de groei van de netto-uitgaven. Met andere woorden, in het verleden keek Europa vooral naar de cijfers achteraf (het gerealiseerde tekort). In het nieuwe systeem (vanaf 2024) is de focus verschoven naar de governance: de structuren en afspraken vooraf. Met deze hervorming wil de Europese Unie de houdbaarheid van de overheidsfinanciën versterken, de naleving van de begrotingsregels verbeteren en tegelijk ruimte creëren voor investeringen en macro-economische stabilisatie.

De nationale structureel-budgettaire plannen op de middellange termijn

52. De kern van het hervormde Europese begrotingskader wordt gevormd door de nationale budgettaire-structurele plannen op middellange termijn (PMT). Deze plannen nemen de plaats in van de vroegere stabiliteitsprogramma's en structureren voortaan het Europese begrotingstoezicht over meerdere jaren. Voor lidstaten met een overheidsschuld boven 60% van het bbp of een overheidstekort boven 3% van het bbp stelt de Europese Commissie vooraf een landenspecifiek referentiepad op voor de groei van de netto-uitgaven. Dit referentiepad is gebaseerd op een schuldhoudbaarheidsanalyse en bepaalt welk maximaal uitgaventraject verenigbaar is met een daling van de schuldgraad en het respecteren van de tekortnorm. Het nationale budgettaire-structurele plan bouwt hierop voort: de lidstaat vertaalt het Europese referentiepad in een meerjarig begrotingstraject, aangevuld met hervormingen en investeringen. De naleving van het overeengekomen netto-uitgavenpad vormt vervolgens de centrale maatstaf voor de beoordeling van de uitvoering van het begrotingsbeleid door de Europese Commissie en de Raad.

Het nieuwe Europese begrotingskader onderscheidt zich in meerdere opzichten van het vorige. Waar het oude kader sterk leunde op moeilijk observeerbare en ex post herzienbare variabelen zoals het structureel saldo en de outputgap¹⁴, kiest het nieuwe kader resoluut voor één operationele indicator: de jaarlijkse nominale groei van de netto-uitgaven. Deze netto-uitgaven worden gedefinieerd als de primaire uitgaven, gecorrigeerd voor discretionaire ontvangstenmaatregelen, EU-gefinancierde uitgaven, nationale cofinanciering van Europese programma's, eenmalige factoren en de cyclische component van de werkloosheidsuitgaven. Door deze afbakening wordt beoogd het begrotingsbeleid beter onder controle te houden van de nationale overheden en de procyclische effecten van het begrotingstoezicht te beperken.

De overstap naar een uitgavenbenchmark betekent niet dat de doelstellingen inzake overheidstekort en overheidsschuld verdwijnen. Integendeel, het netto-uitgavenpad wordt zodanig geconstrueerd dat het, onder realistische macro-economische aannames, leidt tot een daling van de schuldgraad op middellange termijn en tot een tekort dat duurzaam onder de referentiewaarde van 3% van het bbp blijft. Voor landen met een relatief hoge schuldgraad, zoals België, bevat het kader bijkomende waarborgen. Zo moet het referentiepad verzekeren dat de schuldgraad gemiddeld met minstens 1 procentpunt van het bbp per jaar daalt zolang de schuld hoger is dan 90% van het bbp, en moet het structurele tekort op middellange termijn een weerbaarheidsmarge vertonen van 1,5% van het bbp ten opzichte van de 3%-drempel.

53. België bevindt zich sinds 26 juli 2024 officieel in een procedure van buitensporig tekort of 'Excessive Deficit Procedure' (EDP), nadat de Raad van de Europese Unie¹⁵ vaststelde dat het Belgische begrotingstekort de kritieke grens van 3% van het bbp ruim overschreed. Deze procedure zet de reguliere 'safeguards' en preventieve arm van het Stabiliteits- en Groeipact tijdelijk 'on hold' en vervangt ze door een dwingend correctief traject. Waar landen buiten de EDP meer flexibiliteit hebben, wordt België nu onder strikt toezicht geplaatst en is het verplicht om een minimale jaarlijkse structurele inspanning van 0,5% van het bbp te leveren om het tekort weg te werken. Pas zodra het tekort duurzaam onder de 3% daalt en de procedure wordt stopgezet, treden de overige waarborgen — zoals de weerbaarheidsmarge van 1,5% en de jaarlijkse schuldvermindering van 1% — weer volledig in werking als de nieuwe beleidskaders.

¹⁴ De outputgap (of outputkloof) is een indicator die het verschil meet tussen wat een economie werkelijk produceert (het actuele bbp) en wat ze maximaal zou kunnen produceren zonder dat de inflatie uit de hand loopt. De maximale productiecapaciteit van een land is de (potentiële) output als alle productiefactoren (arbeid en kapitaal) optimaal en duurzaam worden benut. Het geeft aan of de economie zich in laag- of hoogconjunctuur bevindt. In de context van begrotingsbeleid wordt dit gehanteerd om te bepalen of een begrotingstekort veroorzaakt wordt door structurele problemen of door een tijdelijke economische dip. Een probleem met deze methode is dat de potentiële output niet direct meetbaar is. Omdat de potentiële output (en dus de outputgap) niet exact te meten is, is het structureel saldo (het begrotingssaldo gecorrigeerd voor de invloed van de conjunctuur en eenmalige gebeurtenissen) ook steeds een schatting.

¹⁵ Zie Besluit (EU) 2024/2125 van de Raad van 26 juli 2024 betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in België.

Het Belgische referentietraject voor de netto-uitgaven

54. **Binnen dit vernieuwde kader nemen de nationale budgettaire-structurele plannen op middellange termijn een centrale plaats in.** Deze plannen hebben een looptijd van minstens vier jaar en kunnen worden afgestemd op de nationale legislatuur. Ze bevatten enerzijds een meerjarig traject voor de groei van de netto-uitgaven en anderzijds een beschrijving van hervormingen en investeringen die het groeipotentieel en de houdbaarheid van de overheidsfinanciën moeten ondersteunen. Voor lidstaten die bijkomende hervormingen en investeringen engageren, voorziet het kader in de mogelijkheid om de aanpassingsperiode te verlengen van vier tot maximaal zeven jaar.

België heeft zijn eerste nationaal budgettaire-structureel plan op 18 maart 2025 ingediend bij de Europese Commissie. Het plan bestrijkt de periode 2025-2029 en koppelt daaraan een aanpassingsperiode die, dankzij de opgenomen hervormings- en investeringsagenda, wordt verlengd tot zeven jaar, namelijk tot 2031. Het ingediende plan loopt dus tot 2029 (het einde van de huidige legislatuur), maar het traject waarbinnen België de Europese doelstellingen moet halen, loopt door tot 2031. Op 20 juni 2025 keurde de Raad van de Europese Unie dit plan goed, samen met een aangepaste aanbeveling in het kader van de buitensporig tekortprocedure. Hierdoor werd het correctieve netto-uitgavenpad dat België opgelegd kreeg, volledig afgestemd op het traject uit het budgettaire-structurele plan.

Het Belgische plan is representatief voor de nieuwe Europese benadering. Het legt een jaarlijks maximum vast voor de groei van de netto-uitgaven van de gezamenlijke overheid, met groeivoeten die dalen van 3,6% in 2025 tot 2,1% vanaf 2028. Deze groeivoeten liggen systematisch onder de geraamde nominale potentiële bbp-groei, wat impliceert dat de uitgavenquote daalt en het structureel primair saldo geleidelijk verbetert. In het plan evolueert het structureel primair saldo van een tekort van ongeveer 2% van het bbp in 2024 naar een overschot tegen het einde van het decennium (zie Tabel 8).

Tabel 8: Netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid in het PMT

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto-primaire uitgavengroei (in %)	4,3%	3,6%	2,5%	2,5%	2,1%	2,1%
Cumulatieve groei van de netto primaire uitgaven (in %)	4,3%	8,0%	10,7%	13,4%	15,9%	18,3%
Structureel primair saldo (in % bbp)	-2,0%	-1,8%	-1,2%	-0,7%	0,0%	0,6%

Bron: Algemene Toelichting BO 2026

De verdeling van de inspanningen tussen de verschillende overheden

55. Een cruciaal kenmerk van het Belgische budgettaire-structurele plan is dat het betrekking heeft op de gezamenlijke overheid als geheel. Dit betekent dat het netto-uitgavenpad niet automatisch is opgesplitst naar de verschillende entiteiten en bevoegdheidsniveaus (federale overheid, sociale zekerheid, gemeenschappen en gewesten, en de lokale overheden). De Europese Commissie en de Raad beoordelen België uitsluitend op het geconsolideerde niveau. **De interne verdeling van**

de inspanning is bijgevolg een nationale aangelegenheid, die binnen het Belgische institutionele kader moet worden uitgewerkt.

Deze interne dimensie is bijzonder relevant voor een federale staat als België, waarin een aanzienlijk deel van de primaire uitgaven wordt verricht door de deelstaten. Voor de Vlaamse overheid, die verantwoordelijk is voor omvangrijke uitgaven op het vlak van onderwijs, welzijn, mobiliteit en klimaat, impliceert het nieuwe Europese kader dat haar begrotingsbeleid voortaan indirect wordt gekaderd door een Europees vastgelegd uitgavenpad, ook al richt het Europese toezicht zich formeel tot België als lidstaat.

56. Om de interne verdeling van het Europese referentiep pad voor te bereiden, heeft de federale regering in maart 2024 de Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de Hoge Raad van Financiën verzocht om een technisch advies uit te brengen. Dit advies¹⁶, gepubliceerd in juli 2024 en nadien geactualiseerd¹⁷, beschrijft op gedetailleerde wijze hoe het door de Europese Commissie vastgestelde referentiep pad voor België kan worden vertaald naar afzonderlijke trajecten voor de verschillende overheidsgeledingen.

Het HRF-advies vertrekt van de vaststelling dat het Europese referentiep pad een schuldhoudbaar traject is voor België als geheel, maar dat de houdbaarheid van de overheidsschuld ook op het niveau van elke individuele entiteit moet worden verzekerd. Binnen het bestaande institutionele kader, dat onder meer wordt bepaald door de Bijzondere Financieringswet en de verdeling van bevoegdheden, ontwikkelde de HRF daarom een methodologie om het uitgavenpad te verdelen op een manier die coherent is met de Europese filosofie, zonder beleidskeuzes te maken die de politieke verantwoordelijkheid van de overheden zouden doorkruisen.

57. Concreet onderzocht de HRF drie mogelijke verdeelsleutels. Een eerste sleutel verdeelt de inspanning op basis van het aandeel van elke entiteit in de totale finale primaire uitgaven van de gezamenlijke overheid. Een tweede sleutel vertrekt van het aandeel in de totale eigen ontvangsten. Een derde sleutel combineert beide elementen en baseert zich op het aandeel in de som van finale primaire uitgaven en eigen ontvangsten. Na evaluatie van de criteria zoals stabiliteit, transparantie, aansluiting bij de budgettaire realiteit en consistentie met schuldhoudbaarheid, beveelt de HRF bij consensus de derde verdeelsleutel aan.

De toepassing van deze verdeelsleutel resulteert in gedifferentieerde maxima voor de groei van de netto uitgaven per entiteit. Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ligt de voorgestelde nominale netto-uitgavengroei in de periode 2025-2029 doorgaans hoger dan die van sommige andere deelstaten, wat samenhangt met de omvang van de Vlaamse uitgaven en ontvangsten binnen de gezamenlijke overheid. Het traject impliceert voor Vlaanderen een

¹⁶ HRF (juli 2024). *Advies voor de verdeling van het door de Europese Commissie aan België overgemaakt referentiep pad voor de periode 2025-2028/2031.* (<https://hogeraadvanfinancien.be/nl/publication/advies-voor-de-verdeling-van-het-door-de-europese-commissie-aan-belgie-overgemaakt>)

¹⁷ HRF (april 2025). *Advies over de verdeling van het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn dat België op 18 maart 2025 bij de Europese Commissie heeft ingediend.* (<https://hogeraadvanfinancien.be/nl/publication/advies-over-de-verdeling-van-het-budgettaire-structureel-plan-voor-de-middellange>)

geleidelijke verbetering van het structureel primair saldo, in lijn met het federale en Europese referentiep pad (zie Tabel 9).

Tabel 9: Netto-uitgavenpad voor de Vlaamse Gemeenschap volgens verdeelsleutel 3 van de HRF

	Gem. 2025-2031	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Nominale netto finale primaire uitgavengroei (in %)	2,68%	3,63%	2,17%	2,97%	2,42%	2,43%	2,54%	2,60%
Nominale potentiële bbp-groei (in %)	3,54%	4,09%	3,56%	3,58%	3,41%	3,37%	3,37%	3,38%
Structureel primair saldo (in % bbp)	-0,39%	-0,36%	-0,30%	-0,24%	-0,17%	-0,10%	-0,05%	0,00%

Bron: HRF (april 2025), Advies over de verdeling van het budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn dat België op 18 maart 2025 bij de Europese Commissie heeft ingediend.

Het belang van een hernieuwd samenwerkingsakkoord

58. Het HRF-advies benadrukt uitdrukkelijk het technische karakter van deze oefening. Het verdeelde referentiep pad is geen juridisch bindend kader en creëert op zich geen afdwingbare verplichtingen voor de deelstaten. Het biedt wel een analytische basis voor politieke besluitvorming in het Overlegcomité en voor de herziening van het samenwerkingsakkoord over begrotingscoördinatie tussen de verschillende overheden. Dat samenwerkingsakkoord, dat dateert van 13 december 2013, werd opgesteld in de context van het oude Europese begrotingskader en is niet afgestemd op de logica van het nieuwe uitgavegebaseerde toezicht.

Het belang van een nieuw samenwerkingsakkoord wordt verder versterkt door de rol die begrotingscoördinatie speelt in het hervormde Europese kader. De mogelijkheid voor België om de aanpassingsperiode te verlengen van vier naar zeven jaar is immers expliciet gekoppeld aan een pakket van hervormingen en investeringen dat aan de Europese Commissie werd meegedeeld. Naast structurele hervormingen op federaal niveau, zoals pensioenen, fiscaliteit en arbeidsmarkt, omvat dit pakket ook engagementen inzake de verbetering van de efficiëntie en kwaliteit van de overheidsuitgaven en de versterking van de interfederale begrotingscoördinatie.

In die zin vormt een vernieuwd samenwerkingsakkoord geen louter interne Belgische aangelegenheid, maar een integraal onderdeel van de afspraken die met Europa zijn gemaakt. De Europese instellingen beoordelen België niet alleen op de naleving van het netto-uitgavenpad, maar ook op de geloofwaardigheid van de governance-structuren die de uitvoering van dat pad moeten waarborgen. Voor een federale lidstaat betekent dit dat de interne coördinatiemechanismen voldoende robuust moeten zijn om afwijkingen op het niveau van individuele entiteiten tijdig te detecteren en te corrigeren.

Implicaties voor Vlaanderen

59. Voor de Vlaamse begroting vertaalt het nieuwe Europese kader zich in een gewijzigde context waarbinnen de meerjarenramingen en jaarlijkse begrotingen worden opgesteld. Hoewel Vlaanderen niet rechtstreeks door Europa wordt beoordeeld, wordt het begrotingsbeleid wel ingepast in een nationaal uitgavenpad dat op Europees niveau is vastgelegd. In de Vlaamse begrotingsdocumenten wordt dit expliciet erkend, onder meer in de algemene toelichting bij de begroting 2026, waarin het nationale budgettair-structurele plan en het bijbehorende netto-uitgavenpad uitvoerig worden toegelicht.

Tabel 10: Groei van de netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap, AT BO 2026

	2025	2026
Finale primaire uitgaven (concept HRF) van de Vlaamse Gemeenschap	63.047	62.106
EU-financiering	765	570
Cofinanciering	245	241
Netto-uitgaven	62.036	61.296
Discretionaire ontvangstenmaatregelen (DRM) (excl. one-off)		535
Netto-uitgaven (na DRM) van de Vlaamse Gemeenschap	62.036	60.761
Evolutie netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap		-2,1%
HRF ¹⁸ sleutel 1		2,10%
Vershil norm HRF		-4,16%
HRF sleutel 2		1,73%
Vershil norm HRF		-3,79%
HRF sleutel 3		2,17%
Vershil evolutie HRF		-4,23%

Bron: Algemene Toelichting BO 2026

Dit is tevens de eerste begrotingsopmaak in het kader van het nieuwe Europees begrotingskader. Op basis van de verdeelsleutels voorgesteld door de HRF, lijkt Vlaanderen in 2026 te voldoen aan het netto-uitgaventraject zoals opgelegd door Europa (zie Tabel 10). De SERV hecht hier uiteraard veel belang aan en vraagt om actief betrokken te worden in het nieuw Europees semester en de opvolging van de Vlaamse bijdrage aan het budgettair-structureel plan op de middellange termijn van België.

60. Verder onderstreept de SERV nog eens het belang van een betere coördinatie van het budgettair beleid tussen de verschillende entiteiten en overheden in België. De Vlaamse Regering heeft op 20 juni bovendien een standpunt ingenomen over de herziening van het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 tussen de Federale Overheid, de Gemeenschappen, de Gewesten en de Gemeenschapscommissie, over de Europese vereisten van het begrotingsbeleid.

¹⁸ De HRF bouwt in zijn Advies van april 2025 verder op de in haar advies van juli 2024 voorgestelde verdeelsleutels gebaseerd op het aandeel van elke entiteit in de finale primaire uitgaven (sleutel 1); het aandeel in de eigen ontvangsten (sleutel 2); of een combinatie van beiden: finale primaire uitgaven + eigen ontvangsten (sleutel 3 = voorkeursleutel van de Afdeling in het Advies van juli 2024);

Een wijziging van dit samenwerkingsakkoord is dringend met het oog op de tijdige omzetting van de Europese richtlijn 2024/1265 met betrekking tot nationale begrotingskaders (hervorming Europese begrotingsopvolging) en de uitvoering van hervorming 25 ('improve cooperation with regions') van het Belgische budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn, ter verantwoording van de verlenging van de aanpassingsperiode naar zeven jaar.

De SERV kijkt uit naar vooruitgang in het kader van de onderhandelingen in het overlegcomité omtrent de herziening van het samenwerkingsakkoord van 2013.

4.3 MFK 2028-2034

61. Het voorstel van de Europese Commissie voor het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2028–2034 vormt de aanzet voor een belangrijke koerswijziging in de manier waarop de Europese Unie haar begroting structureert en inzet als beleidsinstrument. Allereerst gaat het om een forse verhoging van het globale budget met een omvang van ongeveer € 2.000 mld.¹⁹. De voorgestelde architectuur weerspiegelt een bredere strategische heroriëntatie, waarbij budgettaire middelen nadrukkelijker worden gekoppeld aan geopolitieke, economische en technologische doelstellingen. **Tegelijkertijd moet worden onderstreept dat het huidige voorstel enkel de uitgangspositie van de Europese Commissie weergeeft en geldt als de eerste stap in een wetgevingsproces dat zich nog in een relatief vroege fase bevindt.** De uiteindelijke vormgeving van het MFK zal het resultaat zijn van onderhandelingen tussen de lidstaten in de Raad, die hierover moet beslissen met unanimiteit, gevolgd door de goedkeuringsprocedure in het Europees Parlement. **Het komende jaar wordt bijgevolg cruciaal voor nationale en regionale actoren om strategisch positie in te nemen en hun beleidsprioriteiten en budgettaire belangen veilig te stellen in het finale wetgevende kader.**

Een hernieuwde strategische oriëntatie

62. Het MFK 2021–2027 was nog grotendeels opgebouwd rond de klassieke uitgavenstructuur, met het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het cohesiebeleid als dominante pijlers. De COVID-19-pandemie leidde echter tot de creatie van NextGenerationEU, een tijdelijk maar omvangrijk herstelinstrument dat werd gefinancierd via gezamenlijke Europese schulduitgifte. Dit instrument introduceerde niet alleen een nieuw financieel volume, maar ook een andere beleidslogica: middelen werden toegekend op basis van nationale herstel- en veerkrachtplannen, gekoppeld aan vooraf vastgelegde hervormingen en investeringsdoelstellingen. Het is duidelijk dat deze prestatiegerichte benadering de contouren van het voorstel voor een nieuwe EU-begroting ingrijpend heeft bepaald.

Daarbovenop hebben geopolitieke ontwikkelingen het strategisch kader verder verschoven. De Russische invasie in Oekraïne heeft de aandacht gevestigd op defensiecapaciteit, energiezekerheid en de weerbaarheid van kritieke infrastructuur. Tegelijkertijd is de internationale

¹⁹ Het voorgaande MFK 2021-2027 had een omvang van € 1.216 mld. Dit werd echter aangevuld met het buitengewoon herstelinstrument NextGenerationEU (in het kader van de COVID-pandemie) van € 807 mld.

concurrentie in de technologiesector toegenomen, met grootschalige publieke investeringsprogramma's in de Verenigde Staten en China. In deze context groeide het inzicht dat het bestaande begrotingsinstrumentarium van de EU onvoldoende was toegerust om doeltreffend te reageren op structurele uitdagingen inzake concurrentievermogen en strategische autonomie. Beleidsrapporten over de verdieping van de interne markt²⁰ en het versterken van het Europese concurrentievermogen²¹ fungeerden daarbij als inhoudelijke onderbouw voor een meer strategisch begrotingsbeleid.

Een beslissende fase in het proces

63. Het formele proces richting het nieuwe MFK komt in 2026 in een beslissende fase. Na de presentatie van het initiële voorstel van de Europese Commissie op 16 juli 2025 werd op 3 september 2025 een tweede pakket sectorale voorstellen aangenomen. Met dit tweede pakket voltooide de Europese Commissie haar blauwdruk voor de begroting van 2028-2034. Daarmee werd het onderhandelingskader vastgelegd waarbinnen de Raad en het Europees Parlement hun positie zullen moeten bepalen. Tijdens de Europese Raad van 18 en 19 december 2025 werden voor het eerst politieke standpunten uitgewisseld op basis van een zogenoemde 'negotiating box', waarin de belangrijkste keuzes en spanningsvelden zijn samengebracht. In 2026 zal het zwaartepunt van de besprekingen liggen bij de Raad Algemene Zaken en de Europese Raad, met het oog op het bereiken van een politiek akkoord tegen midden 2027. Dit tijdschema is noodzakelijk om de bijbehorende verordeningen tijdig te finaliseren en een naadloze overgang naar de nieuwe begrotingsperiode op 1 januari 2028 te garanderen.

De nieuwe governance-structuur: prestatiegericht met centrale regie

64. Inhoudelijk bevat het Commissievoorstel een aantal ingrijpende hervormingen die een duidelijke breuk vormen met eerdere MFK's. Een kernpunt is de vereenvoudiging en herstructurering van de uitgavenprogramma's. Waar het huidige MFK (2021-2027) nog wordt gekenmerkt door een groot aantal afzonderlijke fondsen en instrumenten, stelt de Commissie voor om dit aantal drastisch te reduceren (van 52 naar 16 overkoepelende programma's). Deze rationalisering moet de transparantie vergroten en de administratieve lasten verlagen, maar heeft ook belangrijke implicaties voor de governance van EU-middelen.

Centraal in deze nieuwe benadering staat het concept van nationale en regionale partnerschapsplannen. Lidstaten zouden één geïntegreerd plan indienen waarin de inzet van verschillende Europese middelen wordt samengebracht. Dit model bouwt voort op de ervaring met de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (RRF) en verlegt de nadruk van input- en kostenverantwoording naar output- en resultaatgerichtheid. Uitbetalingen worden gekoppeld aan het behalen van vooraf overeengekomen mijlpalen en doelstellingen, eerder dan aan de subsidiëring van

²⁰ Zie Letta, E. (2024), 'Much more than a market', Europese Commissie, April 2024

²¹ Zie Draghi, M. (2024), 'The future of European Competitiveness', Europese Commissie, September 2024

specifieke uitgavencategorieën. Dit impliceert een fundamentele verandering in de rol van de Europese Commissie, die via het MFK directe invloed uitoefent op het nationale en regionale beleid.

65. Naast de overgang naar één geïntegreerd nationaal plan introduceert de Commissie ook nieuwe thematische prioriteiten. Het voorgestelde European Competitiveness Fund (ECF), bijvoorbeeld, bundelt middelen voor strategische investeringen in speerpunttechnologieën zoals artificiële intelligentie, halfgeleiders, biotechnologie en schone energie. Met dit fonds wil de EU haar industriële basis versterken en de kloof met technologische koplopers verkleinen. Het zou gaan om een fonds van ongeveer € 450 mld. Het betreft een bundeling van diverse fondsen en programma's, waaronder Horizon Europe (het Europese programma voor onderzoek en ontwikkeling) dat zou verdubbelen naar € 175 mld. De omvang en focus van dit instrument illustreren de ambitie om de Europese begroting nadrukkelijker in te zetten als hefboom voor structurele economische transformatie.

Een tweede opvallende verschuiving betreft de middelen voor defensie en veiligheid. De middelen voor dit domein zouden in de nieuwe begrotingsperiode maar liefst vervijfvoudigen. Binnen het nieuwe European Competitiveness Fund wordt circa € 131 mld. gereserveerd om de Europese veiligheids- en defensiecapaciteiten te versterken. De nadruk ligt op gezamenlijke ontwikkeling en aankoop van defensiematerieel, interoperabiliteit tussen nationale krijgsmachten en de ondersteuning van technologieën met zowel civiele als militaire toepassingen (zogenaamde 'dual use'-technologieën). Deze prioriteit sluit aan bij de bredere discussie over Europese strategische autonomie en de ambitie van de EU om haar eigen veiligheid in grotere mate te waarborgen.

66. Tegelijkertijd start vanaf 2028 ook de terugbetaling van de schulden die zijn aangegaan voor NextGenerationEU. Het zou gaan om in totaal ongeveer € 168 mld. over de periode 2028-2034. Dat komt neer op ongeveer € 24 mld. per jaar. Om deze uitdaging op te vangen houdt de Europese Commissie vast aan de introductie van nieuwe eigen middelen, waaronder middelen uit het Europese emissiehandelssysteem, het nieuwe mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM), heffingen op elektronisch afval, een deel van de inkomsten uit nationale tabaksaccijnzen en een nieuwe bijdrage voor grote ondernemingen actief in de EU met een omzet van meer dan € 100 mln. Dit zou alles samen jaarlijks ongeveer € 58 mld. kunnen opbrengen. Het doel is de toename van de bijdragen van de lidstaten te temperen en de financiële autonomie van de EU te versterken.

Daarnaast worden de voorwaarden voor EU-financiering strikter. De link tussen het vrijwaren van de rechtsstaat en de uitbetaling van middelen wordt aangescherpt met directe mechanismen om sneller in te grijpen als landen de regels overtreden. Dit ligt juridisch en politiek gevoelig en zal een cruciaal discussiepunt zijn tijdens de onderhandelingen.

Uitdagingen en aandachtspunten voor Vlaanderen

67. De posities van de lidstaten ten aanzien van het MFK-voorstel lopen sterk uiteen. Een groep lidstaten blijft kritisch over de totale omvang van de voorgestelde EU-begroting en over de creatie van nieuwe eigen middelen, en benadrukt het belang van budgettaire discipline en

Europese toegevoegde waarde. Andere lidstaten waarschuwen voor een uitholling van de landbouw- en cohesiefondsen en vrezen voor negatieve effecten op economische convergentie. De voorziene minimumbudgetten voor landbouw en cohesie liggen lager dan in de het lopende MFK en het hangt van nationale beleidskeuzes af of die verhoogd worden. De zorg van deze lidstaten is dat nationale plannen de directe toegang voor uiteindelijke begunstigten bemoeilijken.

68. Het huidig meerjarig financieel kader (MFK) van de Europese Commissie loopt einde 2027 af. Momenteel wordt onderhandeld over het volgende MFK 2028-2034. Daarmee bevindt het MFK 2028-2034 zich in een cruciale fase van beleidsvorming. Indien de Raad het voorstel van de Europese Commissie grotendeels aanvaardt heeft het nieuwe MFK 2028-2034 potentieel een aanzienlijke impact op Vlaanderen, gezien de omvangrijke veranderingen in de prioriteiten, de structuur en de financiering van de fondsen. Een belangrijk element is het voorstel om de financiering uit het MFK meer te koppelen aan het behalen van afgesproken mijlpalen en doelstellingen, conform de werkwijze van het Fonds voor Herstel en Veerkracht. Daarnaast vereist het voorstel om te werken met Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP) ("één plan per lidstaat"-principe) interfederaal overleg en consensus. **De SERV onderstreept dat er in een dergelijk overkoepelend nationaal plan nog steeds voldoende aandacht dient te zijn voor regionaal maatwerk.**

Verder is de rol van de regio's in deze nieuwe governancestructuur nog onduidelijk. **De SERV vraagt daarom de Vlaamse Regering om aandacht te hebben voor de impact van het voorgestelde beleidskader en het MFK in te zetten als hefboom voor de financiering van de Vlaamse beleidsprioriteiten en een focus op de kerntaken.**

Referentielijst

Algoed, Koen; Van den Bossche, Wim (2017). *Wegwijs in de bijzondere financieringswet: financiële middelenvoorziening voor Gemeenschappen en Gewesten na de zesde staatshervorming*. Brussel, Vlaamse overheid. Zie: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/wegwijs-in-de-bijzondere-financieringswet-na-de-zesde-staatshervorming>

Banque de France (december, 2025). *Macroeconomic projections – December 2025*. Geraadpleegd via <https://www.banque-france.fr/en/publications-and-statistics/publications/macroeconomic-projections-december-2025>

Bundesbank (december, 2025). *Monthly Report – December 2025*. Nummer 77 (12). Geraadpleegd via <https://publikationen.bundesbank.de/publikationen-en/reports-studies/monthly-reports/monthly-report-december-2025-972374>

De Nederlandsche Bank (december, 2025). *Najaarsraming 2025*. Geraadpleegd via <https://www.dnb.nl/publicaties/publicaties-dnb/eov/najaarsraming-2025/>

Europese Commissie (juni 2024). *Richtsnoeren voor de lidstaten betreffende de informatievereisten voor de budgettaire-structurele plannen voor de middellange termijn en de jaarlijkse*

voortgangsverslagen. Mededeling C/2024/3975. Geraadpleegd via https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403975

Europese Commissie (juni 2025). *National medium-term fiscal-structural plans*. Geraadpleegd via https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en

Europese Commissie (juli 2025). *Multiannual Financial Framework*. Geraadpleegd via https://commission.europa.eu/publications/multiannual-financial-framework_en?prefLang=nl

Europese Commissie. (november, 2025). *European Economic Forecast Autumn 2025*. In European Economy Institutional Paper 327. Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Brussels. Geraadpleegd via https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/34538512-fff6-451a-8bbc-4c8d60e4d132_en?filename=ip327_en.pdf

Federaal Planbureau (september, 2025). *Economische begroting – Economische vooruitzichten 2025-2026 - september 2025*. Geraadpleegd via https://www.plan.be/sites/default/files/documents/FOR_SHORT2026_13195_NL.pdf

Federaal Planbureau (januari, 2026). *Indexcijfer der consumptieprijzen – Inflatievooruitzichten [06/01/2026]*. Geraadpleegd via <https://www.plan.be/nl/data/indexcijfer-der-consumptieprijzen>

Federaal Planbureau (juni, 2025). *Economische vooruitzichten 2025-2030 - juni 2025*. Geraadpleegd via https://www.plan.be/sites/default/files/documents/FOR_MIDTERM_2530_13161_NL.pdf

Hoge Raad van Financiën (juli 2024). *Advies voor de verdeling van het door de Europese Commissie aan België overgemaakt referentiepadi voor de periode 2025-2028/2031*. Geraadpleegd via [Advies voor de verdeling van het door de Europese Commissie aan België overgemaakt referentiepadi voor de periode 2025-2028/2031](#).

Hoge Raad van Financiën (april 2025). *Advies over de verdeling van het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn dat België op 18 maart 2025 bij de Europese Commissie heeft ingediend*. Geraadpleegd via [Advies over de verdeling van het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn dat België op 18 maart 2025 bij de Europese Commissie heeft ingediend | Hoge Raad van Financiën](#).

IMF (oktober, 2025). *World Economic Outlook*. Geraadpleegd via https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/BEL?zoom=BEL&highlight=BEL

KBC (december, 2025). *Economische vooruitzichten*. Geraadpleegd via <https://multimediafiles.kbc-group.eu/uploadpdf/EP202512N.pdf>

KBC (januari, 2026). *Economische vooruitzichten*. Geraadpleegd via <https://multimediafiles.kbc-group.eu/uploadpdf/EP202601N.pdf>

Nationale Bank van België (december, 2025). *Economic projections for Belgium – December 2025*. Economisch Tijdschrift. Geraadpleegd via <https://www.nbb.be/nl/media/23515>

Nationale Bank van België (december, 2025). *Business Echo – December 2025*. Economisch Tijdschrift. Geraadpleegd via <https://www.nbb.be/nl/media/23663>

Nationale Bank van België (januari, 2026a). *Persbericht - Conjunctuurbarometer*. Geraadpleegd via <https://www.nbb.be/nl/statistical-updates/persbericht-conjunctuurbarometer-2026-01>

Nationale Bank van België (januari, 2026b). *Persbericht – Indicator van het consumentenvertrouwen*. Geraadpleegd via <https://www.nbb.be/nl/statistical-updates/persbericht-indicator-van-het-consumentenvertrouwen-2026-01>

Nationale Bank van België (december, 2025). *Economic projections for Belgium – December 2025*. Economisch Tijdschrift. Geraadpleegd via <https://www.nbb.be/nl/media/23663>

OESO (december, 2025). *OECD Economic Outlook. Volume 2025 Issue 2*. OECD Publishing, Paris, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/12/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-2_413f7d0a/9f653ca1-en.pdf

Rekenhof (november 2025). *Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2026*. Geraadpleegd via <https://www.ccrek.be/nl/publicatie/onderzoek-van-de-vlaamse-begroting-voor-2026>

SERV (2023). *Rapport 'BFW-overdrachten naar de gewesten en gemeenschappen in de komende decennia: een poging tot synthese'*. 19 januari. Geraadpleegd via <https://www.serv.be/serv/publicatie/rapport-bfw-overdrachten-gewesten-en-gemeenschappen-komende-decennia>

SERV (2025). *Evaluatierapport begrotingsopmaak 2025*. 27 februari. Geraadpleegd via https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_20250227_Evaluatierapport_BO_2025_RAP.pdf

Vlaams Parlement (mei 2025). *Algemene toelichting bij de aanpassing van de middelenbegroting en uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025*. Geraadpleegd via <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1903706>

Vlaams Parlement (oktober 2025). *Algemene toelichting bij de middelenbegroting en de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2026*. Geraadpleegd via <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1956361>

Vlaams Parlement (oktober 2025). *Toelichtingen bij de begroting 2026: Meerjarenraming 2025-2030*. Geraadpleegd via <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1959468>

Vlaamse Regering (juni 2025). *Standpunt van de Vlaamse Regering over de herziening van het Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 over de Europese begrotingsdoelstellingen*. Geraadpleegd via <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/standpunt-van-de-vlaamse-regering-over-de-herziening-van-het-samenwerkingsakkoord-van-13-december-2013-over-de-europese-begrotingsdoelstellingen>

Vlaamse Regering (september 2025). *Vlaamse begroting 2026*. Geraadpleegd via https://www.vlaamsparlement.be/sites/default/files/2025-09/BO2026_Centenboekje_September-verklaring.pdf

Afkortingenlijst

AT	Algemene toelichting
BA	Begrotingsaanpassing
Bbp	Bruto binnenlands product
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting

BFW	Bijzondere Financieringswet
BO	Begrotingsopmaak
CPI	Consumptieprijsindex
Dz	Duizend
EC	Europese Commissie
ECB	Europese Centrale Bank
FPB	Federaal Planbureau
GZI	Gezondheidsindex
IMF	Internationaal Monetair Fonds
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
ISE	Inhoudelijk structuurelement
MFK	Meerjarig financieel kader
MJR	Meerjarenraming
Mld.	Miljard
Mln.	Miljoen
NBB	Nationale Bank van België
NRPP	Nationale en Regionale Partnerschapsplannen
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OLO	Obligation Linéaire/Lineaire Obligatie
UITV	Begrotingsuitvoering
VAK	Vastleggingskredieten
VEK	Vereffeningskredieten

Lijst met figuren en tabellen

Figuren

Figuur 1: Vlaamse begroting, ESR-ontvangsten en uitgaven bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, in € dz 15

Figuur 2: Vlaamse begroting, evolutie vorderingensaldo en saldo excl. Oosterweel en Vlaamse Veerkracht, bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, 2025-2030, in € dz 16

Figuur 4: Vlaamse begroting, evolutie Vlaamse geconsolideerde overheidsschuld, belangrijkste categorieën, 2024-2030, in € mln	18
Figuur 5: Vlaamse begroting, vorderingensaldo en saldo na aftoetsen begrotingsdoelstellingen VR, SERV-raming en MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz	24
Figuur 6: Vlaamse begroting, geconsolideerde overheidsschuld, SERV-raming en MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz en % ontvangsten	25

Tabellen

Tabel 1: België, recente ramingen voor groeicijfers voor het reële bbp, in %	10
Tabel 2: België en buurlanden, recente ramingen groeicijfers voor het reële bbp, in %	11
Tabel 3: België, inflatievooruitzichten, CPI en GZI, 2025-2030, in %	11
Tabel 4: België, macro-economische parameters gehanteerd in SERV-actualisatie Vlaamse begrotingen 2026-2030, in %	20
Tabel 5: Vlaamse begroting, SERV-raming vorderingensaldo, 2026-2030, in € dz en %	22
Tabel 6: Vlaamse begroting, SERV-raming 2026-2030, verschil met MJR 2025-2030 voor ESR-uitgaven, -ontvangsten, en -vorderingensaldo, in € dz	24
Tabel 7: Vlaamse begroting, 2026-2030, schuldevolutie, SERV-raming en MJR 2025-2030, verklaring verschil, in € dz en % van de ESR-ontvangsten	25
Tabel 8: Netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid in het PMT	30
Tabel 9: Netto-uitgavenpad voor de Vlaamse Gemeenschap volgens verdeelsleutel 3 van de HRF	32
Tabel 10: Groei van de netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap, AT BO 2026	33
Tabel 11: Vlaamse begroting, overzicht besparingsmaatregelen ontvangstenzijde, 2026, in € dz	44
Tabel 12: Vlaamse begroting, Overzicht besparingen op besparingsmaatregelen, 2026, belangrijkste categorieën, per beleidsdomein, in € dz	45
Tabel 13: Vlaamse begroting, Overzicht nieuwe beleidsinitiatieven, ontvangsten- en uitgavenzijde, 2026, per beleidsdomein, in € dz	46

Tabel 14: Vlaamse begroting, overzicht ontvangsten, uitgaven en vorderingensaldo, 2024-2030, in € dz	47
Tabel 15: Vlaamse begroting, Belangrijkste ontvangstencategorieën, BA 2025 en BO 2026, bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, in € dz	48
Tabel 16: Vlaamse begroting, Uitgaven bij Constant Beleid (CB) en na impact van de beleidsbeslissingen (AT), per BD, 2025-2026, in € dz.....	48
Tabel 17: Vlaamse begroting, Evolutie vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid (OB) en na impact beleidsbeslissingen, 2024-2030, in € dz.....	49
Tabel 18: Vlaamse begroting, evolutie van de geconsolideerde overheidsschuld, 2024-2030, in € dz.....	49
Tabel 19: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-ontvangsten, 2024-2030, in € dz.....	50
Tabel 20: Vlaamse begroting, SERV-raming gewestbelastingen, 2024-2030, in € dz.....	51
Tabel 21: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven, 2024-2030, in € dz.....	53
Tabel 22: Vlaamse begroting, SERV-raming vorderingensaldo en saldo na aftoetsen begrotingsdoelstellingen, 2024-2030, in € dz	55
Tabel 23: Vlaamse begroting, geraamde overschrijdingen afgevlakte gezondheidsindex in 2026 en volgende jaren, inflatieramingen gehanteerd bij MJR 2025-2030 en SERV-raming.....	62
Tabel 24: Vlaamse begroting, impact op ESR-uitgaven 2026 bij wijziging overschrijding spilindex, in € dz	62
Tabel 25: Vlaamse begroting, SERV-raming impact op ESR-uitgaven 2026-2030 bij wijziging overschrijdingen spilindexen, in € dz.....	62
Tabel 26: Vlaamse begroting, indexatie buiten indexprovisie, effect wijziging gezondheidsindex met 10 basispunten, in € dz	63
Tabel 27: Vlaamse begroting, raming effect wijziging gezondheidsindex met 10 basispunten (bp), 2026-2030, in € dz.....	63
Tabel 28: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven 2026-2030 door indexatie (binnen en buiten indexprovisie), wijzigingen ten opzichte van BO 2026 en MJR 2025-2030, in € dz.....	64
Tabel 29: Vlaamse begroting, impact SERV-bijstellingen begrotingssaldo op Vlaamse schuld, wijzigingen ten opzichte van BO 2026 (2026) en de MJR 2025-2030 (2027-2030), in € dz.....	64

Tabel 30: België, lange termijnrente (OLO op 10 jaar) bij BO 2026 en SERV-raming 2026, in %	65
Tabel 31: Vlaamse begroting, SERV-raming rente-uitgaven 2026 door wijzigende rentevoet, wijzigingen ten opzichte van de BO 2026, in € dz en %.....	65
Tabel 32: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven 2026-2030 ten gevolge van indexatie binnen de indexprovisie, wijzigingen uitgaven ten opzichte van BO 2026 en MJR 2025-2030, in € dz.....	66
Tabel 33: België, gezondheidsindex (GZI) gehanteerd in MJR 2025-2030 en SERV-raming, in %.....	67
Tabel 34: Vlaamse begroting, impact SERV-bijstellingen begrotingssaldo op rente-uitgaven en Vlaamse schuld, wijzigingen ten opzichte van de BO 2026 (2026) en de MJR 2025-2030 (2027-2030), in € dz	68
Tabel 35: Vlaamse begroting, evolutie overheidsschuld in MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz, %-ontvangsten en %-BRP	69
Tabel 36: Vlaamse begroting, evolutie overheidsschuld in SERV-raming, 2024-2030, in € dz, %-ontvangsten en %-BRP	69

Bijlagen

Tabellen en figuren

Tabel 11: Vlaamse begroting, overzicht besparingsmaatregelen ontvangstenzijde, 2026, in € dz

Maatregelen ontvangstenzijde	BO 2026
Fiscale maatregelen	429.500
Verhoging zorgpremie	135.000
Hervorming tarieven De Lijn	50.000
Overige maatregelen	119.250
Totale besparingen	733.750

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en Beleids- en Begrotingstoelichtingen (BBT's) BO 2026

Tabel 12: Vlaamse begroting, Overzicht besparingen op besparingsmaatregelen, 2026, belangrijkste categorieën, per beleidsdomein, in € dz

Maatregelen uitgavenzijde	Besparing subsidies	Efficiëntie-winsten	Efficiënte overheid ²²	Overige besparingen RA	Overige besparingen ronde BO 26	Totale besparingen	Totale besparingen %
Financiën en Begroting	102	5.000	120.000	375.590	85.000	585.692	33,14%
Onderwijs en Vorming	9.271	6.000	0	83.333	85.000	183.604	10,39%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	37.500	10.000	0	23.800	145.241	216.541	12,25%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	40.304	3.889	0	0	0	44.193	2,50%
Mobiliteit en Openbare Werken	5.424	8.811	0	0	30.000	44.235	2,50%
Omgeving	32.131	24.250	0	70.549	63.500	190.430	10,77%
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	18.888	12.050	0	10.000	24.000	64.938	3,67%
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	66.412	20.000	0	84.123	30.000	200.535	11,35%
Hogere Entiteiten	0	0	0	0	0	0	0,00%
Onverdeeld (X)	-34	0	0	106.810	130.592	237.368	13,43%
Totale besparingen	209.998	90.000	120.000	754.205	593.333	1.767.536	100,00%

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en Beleids- en Begrotingstoelichtingen (BBT's) BO 2026

²² Er is bij de begrotingsopmaak 2026 een besparing van € 120 mln op het overheidsapparaat (*efficiënte overheid*) tijdelijk verwerkt op een provisie-artikel (CB0-1CBD2AB-PR) bij het beleidsdomein Financiën en Begroting. Deze dient nog verdeeld te worden onder de verschillende beleidsdomeinen. Bij de begrotingsaanpassing 2026 wordt een verdeling per beleidsdomein opgemaakt.

Tabel 13: Vlaamse begroting, Overzicht nieuwe beleidsinitiatieven, ontvangsten- en uitgavenzijde, 2026, per beleidsdomein, in € dz

Nieuwe beleidsinitiatieven	Regeerak- koord	Ronde BO 2026	Totaal	Regeerak- koord	Ronde BO 2026	Totaal
	Uitgavenzijde			Ontvangstenzijde		
Financiën en Begroting	0	213.952	213.952	200.000	0	200.000
Onderwijs en Vorming	160.234	0	160.234	0	0	0
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	135.167	18.000	153.167	0	0	0
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	-5.000	0	-5.000	0	0	0
Mobiliteit en Openbare Werken	50.000	10.000	60.000	0	0	0
Omgeving	27.800	2.000	29.800	0	0	0
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	102.000	1.000	103.000	0	0	0
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Land- bouw en Sociale Economie	-200	14.048	13.848	0	0	0
Hogere Entiteiten	0	0	0	0	0	0
Onverdeeld (X)	17.578	10.000	27.578	0	0	0
Totaal	487.579	269.000	756.579	200.000	0	200.000

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en Beleids- en Begrotingstoelichtingen (BBT's) BO 2026

Tabel 14: Vlaamse begroting, overzicht ontvangsten, uitgaven en vorderingensaldo, 2024-2030, in € dz

Vorderingensaldo 2024-2030	REA 2024	BA 2025	BO 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030
ESR-ontvangsten bij OB			61.016.318	62.958.905	64.825.165	66.740.770	68.048.923
<i>Bijkomende besparingen RA</i>			221.650	424.610	451.130	485.850	497.370
<i>Bijkomende NB RA</i>			-200.000	-200.000	-300.000	-350.000	-350.000
<i>Bijkomende besparingen ronde BO 2026</i>			512.100	631.000	461.000	461.000	461.000
<i>Bijkomende NB ronde BO 2026</i>			0	0	0	0	0
ESR-ontvangsten na impact beleidsbeslissingen	58.616.550	60.337.599	61.550.068	63.814.515	65.437.295	67.337.620	68.657.293
ESR-uitgaven bij OB			67.045.740	67.953.557	69.635.811	71.201.108	72.748.292
<i>Bijkomende besparingen RA</i>			-775.895	-1.082.662	-1.085.722	-1.079.943	-1.079.943
<i>Bijkomende NB RA</i>			487.579	693.129	1.051.509	1.927.669	1.971.401
<i>Bijkomende besparingen ronde BO 2026</i>			-991.641	-804.142	-693.157	-694.412	-695.569
<i>Bijkomende NB ronde BO 2026</i>			269.000	303.000	312.000	312.000	312.000
ESR-uitgaven na impact beleidsbeslissingen	62.547.850	66.475.112	66.034.783	67.062.882	69.220.441	71.666.422	73.256.181
ESR-correcties	-170.000	-140.000	-177.500	0	-100.000	0	0
Onderbenutting		1.773.712	1.760.826	1.750.766	1.814.006	1.897.497	1.926.170
<i>Onderbenutting bij Constant Beleid (CB)</i>		1.773.712	1.712.518	1.703.490	1.736.029	1.769.944	1.798.617
<i>Onderbenutting op uitbreidingsbeleid</i>			48.308	47.276	77.977	127.553	127.553
Vorderingensaldo	-4.101.300	-4.503.801	-2.901.389	-1.497.601	-2.069.140	-2.431.305	-2.672.718
<i>Oosterweel</i>	729.600	883.779	889.859	815.227	856.534	907.662	907.662
<i>Ontvangsten VV</i>	-368.700	-351.863	-163.373	0	0	0	0
<i>Uitgaven VV</i>	736.200	843.060	436.397	0	0	0	0
<i>Overname gemeenten</i>	273.200						
Correctie aftoetsen begrotingsdoelstellingen	1.370.300	1.374.976	1.162.883	815.227	856.534	907.662	907.662
Saldo na correcties aftoetsing begrotingsdoelstelling	-2.731.000	-3.128.825	-1.738.506	-682.374	-1.212.606	-1.523.643	-1.765.056

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 15: Vlaamse begroting, Belangrijkste ontvangstencategorieën, BA 2025 en BO 2026, bij constant beleid en na impact beleidsbeslissingen, in € dz

Ontvangsten	BA 2025	BO 2026 (CB)	BO 2026 (AT)	Delta BO 2026 CB - BA 2025	Delta BO 2026 CB - BA 2025	Delta BO 2026 AT - BO 2026 CB
Bruto opcentiemen	10.492.677	10.398.548	10.398.548	-94.129	-94.129	0
BFW-dotaties	34.276.514	34.708.669	34.708.669	432.155	432.155	0
Gewestbelastingen	7.763.105	8.079.363	8.308.863	316.258	545.758	229.500
Andere algemene ontvangsten	1.289.163	1.320.433	1.385.283	31.270	96.120	64.850
Toegewezen ontvangsten	802.357	849.728	904.128	47.371	101.771	54.400
Rechtspersonen	5.713.783	5.659.577	5.844.577	-54.206	130.794	185.000
Totale ESR-ontvangsten	60.337.599	61.016.318	61.550.068	678.719	1.212.469	533.750

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030

Tabel 16: Vlaamse begroting, Uitgaven bij Constant Beleid (CB) en na impact van de beleidsbeslissingen (AT), per BD, 2025-2026, in € dz

Uitgaven	BA 2025	BO 2026 (CB)	BO 2026 (AT)	delta BO 2026 CB - BA 2025	delta BO 2026 AT - BA 2025	delta BO2026 AT - BO2026 CB
Financiën en Begroting	5.148.211	4.899.610	4.531.491	-248.601	-616.720	-368.119
Onderwijs en Vorming	19.747.842	20.277.953	20.207.912	530.111	460.070	-70.041
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	17.512.396	17.921.267	17.767.208	408.871	254.812	-154.059
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.665.679	1.733.558	1.689.330	67.879	23.651	-44.228
Mobiliteit en Openbare Werken	6.165.434	6.070.861	6.027.239	-94.573	-138.195	-43.622
Omgeving	3.918.111	3.586.783	3.416.944	-331.328	-501.167	-169.839
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	6.115.473	6.317.009	6.321.441	201.536	205.968	4.432
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	6.027.910	6.060.371	5.895.425	32.461	-132.485	-164.946
Hogere Entiteiten	174.056	178.328	177.793	4.272	3.737	-535
Totale ESR-uitgaven	66.475.112	67.045.740	66.034.783	570.628	-440.329	-1.010.957

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030

Tabel 17: Vlaamse begroting, Evolutie vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid (OB) en na impact beleidsbeslissingen, 2024-2030, in € dz

	REA 2024	BA 2025	BO 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030
Vorderingensaldo bij OB beleid	-4.101.300	-4.503.801	-4.494.404	-3.291.162	-3.174.617	-2.690.394	-2.900.752
Correcties aftoetsing begrotingsdoelstelling		1.374.976	1.162.883	815.227	856.534	907.662	907.662
Saldo begrotingsdoelstelling (OB beleid)	-2.731.000	-3.128.825	-3.331.521	-2.475.935	-2.318.083	-1.782.732	-1.993.090
Begrotingsmaatregelen regeerakkoord			1.045.853	1.554.548	1.614.829	1.693.347	1.704.867
Uitbreidingsbeleid regeerakkoord			-687.579	-893.129	-1.351.509	-2.277.669	-2.321.401
Saldo begrotingsdoelstelling na impact regeerakkoord			-2.973.247	-1.814.516	-2.054.763	-2.367.054	-2.609.624
Extra begrotingsmaatregelen BO 2026			1.503.741	1.435.142	1.154.157	1.155.412	1.156.569
Extra uitbreidingsbeleid BO 2026			-269.000	-303.000	-312.000	-312.000	-312.000
Saldo begrotingsdoelstelling	-2.731.000	-3.128.825	-1.738.506	-682.374	-1.212.606	-1.523.642	-1.765.055
Correcties aftoetsing begrotingsdoelstelling	1.370.300	1.374.976	1.162.883	815.227	856.534	907.662	907.662
Vorderingensaldo	-4.101.300	-4.503.801	-2.901.389	-1.497.601	-2.069.140	-2.431.304	-2.672.717

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030

Tabel 18: Vlaamse begroting, evolutie van de geconsolideerde overheidsschuld, 2024-2030, in € dz

Geconsolideerde overheidsschuld	REA 2024	BA 2025	BO 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030
Directe schuld	33.075.246	43.249.110	49.238.970	54.220.250	59.211.830	64.306.490	69.642.460
Geconsolideerde S.1312 entiteiten	13.151.270	15.233.390	17.107.630	14.021.550	13.432.000	12.888.120	12.350.460
PPS-schuld	683.650	659.990	637.420	612.670	589.010	565.350	541.690
Groenestroomcentrifacaten	444.690	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160
Langetermijnhandelsschulden	0	0					
Correcties	-5.753.870	-8.500.220	-10.985.690	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220
Geconsolideerde schuld	41.600.986	51.195.430	56.551.490	60.907.410	65.285.780	69.812.900	74.587.550
<i>Geconsolideerde schuld als % ontvangsten</i>	<i>70,97%</i>	<i>84,85%</i>	<i>91,88%</i>	<i>95,43%</i>	<i>99,75%</i>	<i>103,66%</i>	<i>108,62%</i>

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030

Tabel 19: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-ontvangsten, 2024-2030, in € dz

SERV-raming ontvangsten	UITV 2024	BA 2025	BO 2026	SERV2026	Delta	MJR2027	SERV2027	Delta
Bruto opcentiemen	10.086.711	10.492.677	10.398.548	10.396.052	-2.496	10.900.107	10.928.330	28.223
BFW-dotaties	32.997.253	34.254.066	34.850.327	34.966.952	116.625	35.993.086	35.887.182	-105.904
Afrekeningen dotaties	-71.122	22.448	-141.658	-142.270	-612	0	0	0
Gewestbelastingen	7.546.000	7.763.105	8.308.863	8.334.148	25.285	8.789.915	8.777.201	-12.714
Instellingen	6.055.350	6.015.930	6.154.751	6.154.751	0	6.207.386	6.207.386	0
Overige ontvangsten	1.633.658	1.437.510	1.815.864	1.815.864	0	1.874.020	1.874.020	0
Vlaamse Veerkracht	368.700	351.863	163.373	163.373	0	0	0	0
Correctie RA	0	0	0	0	0	50.001	50.001	0
Totaal	58.616.550	60.337.599	61.550.068	61.688.870	138.802	63.814.515	63.724.121	-90.394

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

SERV-raming ontvangsten	MJR2028	SERV2028	Delta	MJR2029	SERV2029	Delta	MJR2030	SERV2030	Delta
Bruto opcentiemen	11.259.668	11.223.461	-36.207	11.593.718	11.612.558	18.840	11.416.979	11.435.505	18.526
BFW-dotaties	37.129.742	37.202.536	72.794	38.246.571	38.321.477	74.906	39.400.730	39.476.756	76.026
Afrekeningen dotaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gewestbelastingen	8.743.083	8.763.416	20.333	8.913.518	8.946.131	32.613	9.117.979	9.156.228	38.249
Instellingen	6.277.267	6.277.267	0	6.341.952	6.341.952	0	6.409.426	6.409.426	0
Overige ontvangsten	1.977.534	1.977.534	0	2.191.861	2.191.861	0	2.262.177	2.262.177	0
Vlaamse Veerkracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Correctie RA	50.001	50.001	0	50.000	50.000	0	50.002	50.002	0
Totaal	65.437.295	65.494.214	56.919	67.337.620	67.463.979	126.359	68.657.293	68.790.094	132.801

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 20: Vlaamse begroting, SERV-raming gewestbelastingen, 2024-2030, in € dz

Gewestbelastingen	UITV 2024	BA 2025	BO 2026	SERV2026	Delta	MJR2027	SERV2027	Delta
Verkooprecht	2.502.860	2.592.898	2.866.880	2.877.898	11.018	3.004.773	3.001.335	-3.438
Verdeelrecht	84.500	85.746	89.304	89.647	343	91.447	91.171	-276
Recht op hypotheekvestiging	138.600	155.230	180.791	181.486	695	185.130	184.571	-559
Schenkelasting	578.900	567.803	652.219	654.726	2.507	667.872	665.856	-2.016
Erfbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.707.475	1.763.010	1.739.527	1.746.212	6.685	1.788.401	1.775.899	-12.502
Erfbelasting fiscale regularisaties	100	0	10.000	10.000	0	10.000	10.000	0
Onroerende voorheffing	339.500	353.223	366.501	368.684	2.183	374.605	375.321	716
Verkeersbelasting	1.175.700	1.165.228	1.168.527	1.170.507	1.980	1.283.896	1.287.530	3.634
Belasting op inverkeerstelling	255.000	237.390	235.017	235.177	160	236.377	236.667	290
Eurovignet		0		0	0		0	0
Kilometerheffing	668.000	708.583	865.509	864.653	-856	1.009.847	1.011.369	1.522
Spelen en weddenschappen	72.800	108.275	109.401	109.821	420	112.027	111.688	-339
Automatische ontspanningstoestellen	22.600	25.719	25.187	25.337	150	25.540	25.793	253
Correctie RA	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.546.035	7.763.105	8.308.863	8.334.148	25.285	8.789.915	8.777.201	-12.714

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Gewestbelastingen	MJR2028	SERV2028	Delta	MJR2029	SERV2029	Delta	MJR2030	SERV2030	Delta
Verkooprecht	3.134.806	3.148.285	13.479	3.267.314	3.283.188	15.874	3.405.440	3.422.412	16.972
Verdeelrecht	93.093	93.268	175	94.676	94.854	178	96.285	96.466	181
Recht op hypotheekvestiging	188.462	188.816	354	191.666	192.026	360	194.925	195.291	366
Schenkelasting	679.894	681.171	1.277	691.452	692.751	1.299	703.207	704.527	1.320
Erbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.557.874	1.554.012	-3.862	1.540.696	1.536.752	-3.944	1.573.155	1.569.128	-4.027
Erbelasting fiscale regularisaties	10.000	10.000	0	10.000	10.000	0	10.000	10.000	0
Onroerende voorheffing	386.664	384.755	-1.909	396.773	396.753	-20	406.747	406.726	-21
Verkeersbelasting	1.271.089	1.270.207	-882	1.253.916	1.253.430	-486	1.235.718	1.231.513	-4.205
Belasting op inverkeerstelling	237.462	237.461	-1	237.620	237.612	-8	237.133	236.708	-425
Eurovignet		0	0		0	0		0	0
Kilometerheffing	1.043.543	1.054.952	11.409	1.086.800	1.105.731	18.931	1.110.339	1.137.991	27.652
Spelen en weddenschappen	114.043	114.257	214	115.982	116.200	218	117.954	118.175	221
Automatische ontspanningstoestellen	26.153	26.232	79	26.623	26.835	212	27.076	27.291	215
Correctie RA	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	8.743.083	8.763.416	20.333	8.913.518	8.946.131	32.613	9.117.979	9.156.228	38.249

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 21: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven, 2024-2030, in € dz

SERV-raming uitgaven	UITV 2024	BA 2025	BO 2026	SERV 2026	Delta	MJR 2027	SERV 2027	Delta
Primaire ESR-uitgaven (excl. VV)	60.928.282	64.645.109	64.168.986	64.168.986	0	65.419.767	65.419.767	0
Impact veranderende inflatievooruitzichten				53.807	53.807	0	94.611	94.611
Vlaamse Veerkracht (VV)	722.768	741.547	436.397	436.397	0			
Totaal primaire uitgaven	61.651.050	65.386.656	64.605.383	64.659.190	53.807	65.419.767	65.514.378	94.611
Rente-uitgaven	896.800	1.088.456	1.429.400	1.429.400	0	1.643.115	1.643.115	0
SERV verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering schuld				0	0	0	-2.760	-2.760
SERV verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering rentevoet				3.827	3.827	0	0	0
Totaal ESR uitgaven	62.547.850	66.475.112	66.034.783	66.092.416	57.633	67.062.882	67.154.733	91.851

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

SERV-raming uitgaven	MJR 2028	SERV 2028	Delta	MJR 2029	SERV 2029	Delta	MJR 2030	SERV 2030	Delta
Primaire ESR-uitgaven (excl. VV)	67.363.204	67.363.204	0	69.602.216	69.602.216	0	70.986.860	70.986.860	0
Impact veranderende inflatievooruitzichten	0	8.809	8.809	0	59.061	59.061	0	65.789	65.789
Vlaamse Veerkracht (VV)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal primaire uitgaven	67.363.204	67.372.013	8.809	69.602.216	69.661.277	59.061	70.986.860	71.052.649	65.789
Rente-uitgaven	1.857.237	1.857.237	0	2.064.206	2.064.206	0	2.269.321	2.269.321	0
SERV verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering schuld	0	3.801	3.801	0	2.073	2.073	0	-14	-14
SERV verandering rente-uitgaven o.w.v. verandering rentevoet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal ESR uitgaven	69.220.441	69.233.051	12.610	71.666.422	71.727.556	61.134	73.256.181	73.321.956	65.775

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Tabel 22: Vlaamse begroting, SERV-raming vorderingensaldo en saldo na aftoetsen begrotingsdoelstellingen, 2024-2030, in € dz

SERV-raming saldo	UITV 2024	BA 2025	BO 2026	SERV 2026	Delta	MJR 2027	SERV 2027	Delta
ESR Uitgaven [-]	62.547.850	66.475.112	66.034.783	66.092.416	57.633	67.062.882	67.154.733	91.851
ESR Ontvangsten [+]	58.616.550	60.337.599	61.550.068	61.688.870	138.802	63.814.515	63.724.121	-90.394
Saldo voor onderbenutting en ESR-correcties	-3.931.300	-6.137.513	-4.484.715	-4.403.547	81.168	-3.248.367	-3.430.612	-182.245
Onderbenutting [+]	0	1.773.712	1.760.826	1.760.826	0	1.750.766	1.750.766	0
ESR-correcties [+]	-170.000	-140.000	-177.500	-177.500	0	0	0	0
Vorderingensaldo	-4.101.300	-4.503.801	-2.901.389	-2.820.221	81.168	-1.497.601	-1.679.846	-182.245
<i>Idem, in % ontvangsten</i>	<i>-7,0%</i>	<i>-7,5%</i>	<i>-4,7%</i>	<i>-4,6%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-2,3%</i>	<i>-2,6%</i>	<i>-0,3%</i>
Ontvangsten VV [-]	368.700	351.863	163.373	163.373	0	0	0	0
Uitgaven VV [+]	736.200	843.060	436.397	436.397	0	0	0	0
Bouwkost Oosterweel [+]	729.600	883.779	889.859	889.859	0	815.227	815.227	0
Overname gemeenten [+]	273.200	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na aftoetsing begrotingsdoelstelling VR	-2.731.000	-3.128.825	-1.738.506	-1.657.338	81.168	-682.374	-864.619	-182.245
<i>Idem, % ontvangsten</i>	<i>-4,7%</i>	<i>-5,2%</i>	<i>-2,8%</i>	<i>-2,7%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-1,1%</i>	<i>-1,4%</i>	<i>-0,3%</i>

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

SERV-raming saldo	MJR2028	SERV2028	Delta	MJR2029	SERV2029	Delta	MJR2030	SERV2030	Delta
ESR Uitgaven [-]	69.220.441	69.233.051	12.610	71.666.422	71.727.556	61.134	73.256.181	73.321.956	65.775
ESR Ontvangsten [+]	65.437.295	65.494.214	56.919	67.337.620	67.463.979	126.359	68.657.293	68.790.094	132.801
Saldo voor onderbenutting en ESR-correcties	-3.783.146	-3.738.837	44.309	-4.328.802	-4.263.576	65.226	-4.598.888	-4.531.862	67.026
Onderbenutting [+]	1.814.006	1.814.006	0	1.897.497	1.897.497	0	1.926.170	1.926.170	0
ESR-correcties [+]	-100.000	-100.000	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingensaldo	-2.069.140	-2.024.831	44.309	-2.431.305	-2.366.079	65.226	-2.672.718	-2.605.692	67.026
<i>Idem, in % ontvangsten</i>	<i>-3,2%</i>	<i>-3,1%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-3,6%</i>	<i>-3,5%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-3,9%</i>	<i>-3,8%</i>	<i>0,1%</i>
Ontvangsten VV [-]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven VV [+]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bouwkost Oosterweel [+]	856.534	856.534	0	907.662	907.662	0	907.662	907.662	0
Overname gemeenten [+]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na aftoetsing begrotingsdoelstelling VR	-1.212.606	-1.168.297	44.309	-1.523.643	-1.458.417	65.226	-1.765.056	-1.698.030	67.026
<i>Idem, % ontvangsten</i>	<i>-1,9%</i>	<i>-1,8%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-2,3%</i>	<i>-2,2%</i>	<i>0,1%</i>	<i>-2,6%</i>	<i>-2,5%</i>	<i>0,1%</i>

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Methodologische bijlage

Ontvangsten

BFW-dotaties

Voor de berekening van de ontvangsten (mee) bepaald door de BFW in de periode 2026 tot 2030 wordt verwezen naar het [BFW-rapport van de SERV-studiedienst](#) (SERV, 2023).

Gewestbelastingen

De SERV-raming van de gewestbelastingen is in principe qua aanpak gebaseerd op de parameters en beleidsbeslissingen beschreven in de Algemene Toelichting van de Begrotingsopmaak (BO) 2026 en de Meerjarenraming (MJR) 2025-2030. De resultaten van de begrotingsopmaak 2026 worden als vertrekbasis genomen voor de SERV-ramingen, tenzij anders vermeld.

De MJR 2025-2030 geeft voor de jaren 2027-2030 geen overzicht van de ontvangsten uit de gewestbelastingen na impact van de beleidsbeslissingen (Regeerakkoord + ronde BO 2026). Op basis van de tabellen in *hoofdstuk V. Uitvoering Regeerakkoord en extra maatregelen BO 2026* worden de verschillende maatregelen en beleidsinitiatieven die betrekking hebben op fiscaliteit toegerekend aan de betrokken gewestbelastingen. De bijkomende impact van het regeerakkoord en de extra maatregelen uit ronde BO 2026 worden aangeduid met $\Delta X_t = X_t - X_{t-1}$.

Verkooprecht

De raming van het verkooprecht wordt aangedreven door de prijsevolutie op de vastgoedmarkt en de evolutie van het aantal akten. De MJR 2025-2030 verwacht in 2026 een normale activiteit op de vastgoedmarkt. Voor de periode 2027-2030 houdt de Vlaamse overheid rekening met een toename van het **aantal aktes**, onder constant beleid, met 1,5% per jaar. Daarnaast worden verwacht dat de **verkoopprijzen** jaarlijks evolueren met één procentpunt boven de inflatie (CPI).

Voor begrotingsjaar 2026 betekent dit:

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO_{2026}})}$$

Voor de jaren 2027 t.e.m. 2030:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + effect\ volume_t) * (1 + prijsevolutie_t) + \Delta X_t, met \\ effect\ volume_t = 1,5\% \text{ en } prijsevolutie_t = inflatie_t^{SERV} + 1\%$$

Verdeelrecht

De ontvangsten uit het verdeelrecht volgen, bij constant beleid, de evolutie van de inflatie (CPI).

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO_{2026}})}$$

Voor de jaren 2027-2030 wordt dit als volgt uitgedrukt:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV})$$

Hypotheekrecht

De MJR 2025-2030 licht toe dat de ontvangsten uit het hypotheekrecht worden verwacht te stijgen met de evolutie van de inflatie (CPI). Het aantal aktes wordt vanaf 2027 constant gehouden.

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO_{2026}})}$$

Voor de jaren 2027-2030 wordt dit als volgt uitgedrukt:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV})$$

Schenkelasting

De ontvangsten uit de schenkelasting volgen, o.b.v. de MJR 2025-2030, de evolutie van de evolutie van de inflatie (CPI).

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO_{2026}})}$$

Voor de jaren 2027-2030 wordt dit als volgt uitgedrukt:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV})$$

Erfbelasting

In de MJR 2025-2030 volgen de ontvangsten uit de erfbelasting de inflatie (CPI). Daarnaast wordt rekening gehouden met een groei van 0,4% per jaar door een toename van het aantal overlijdens. Voor 2026 betekent dit:

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO_{2026}})}$$

De jaren daarna:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV}) + (1 + 0,4\%) * \Delta X_t$$

Onroerende voorheffing

De MJR 2025-2030 gaat bij de raming van de ontvangsten uit de onroerende voorheffing uit van de jaarlijkse indexering (inflatiecijfer van het voorgaande jaar) en een groei van het kadastraal inkomen met 0,8%. Voor 2026 wordt er gecorrigeerd voor de recentste raming van inflatie (CPI):

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2025}^{SERV})}{(1 + infl_{2025}^{BO_{2026}})}$$

Voor de jaren 2027-2030 betekent dit:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_{t-1}^{SERV}) * (1 + groei\ KI), \text{ met } groei\ KI = 0,8\%$$

Jaarlijkse verkeersbelasting

De ontvangsten uit verkeersbelasting bij BO 2026 worden als basis genomen voor de raming 2026. Deze basis wordt gecorrigeerd voor indexering. Volgens de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) worden de belastingbedragen aangepast op 1 juli van elk jaar op grond van de schommelingen van het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk, vastgesteld tussen de maand mei van het vorige jaar en de maand mei van het lopende jaar. De indexering wordt dus berekend als het gemiddelde tussen de groeivoet van de CPI in maand mei van jaar t-1 en de groeivoet van de CPI in maand mei van jaar t.

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{\left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * infl_{2025}^{SERV}\right)}{\left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * infl_{2025}^{MJR}\right)} * \frac{\left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * infl_{2026}^{SERV}\right)}{\left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * infl_{2026}^{MJR}\right)}$$

Voor de jaren 2027-2030 gaat de raming van de ontvangsten uit van de jaarlijkse indexering, een effect van de vergroening van niet-elektrische wagenpark (-3%) en een daling van het aantal niet-elektrische wagens (-1%). Verder wordt er een impact van het Regeerakkoord verwacht door het belasten van e-wagens²³. Vanaf 2027 worden er € 130 mln. extra ontvangsten geraamd voor de verkeersbelasting via de invoering van wegenvignet voor personenwagens (maatregel: *Verkeersbelasting (alle gebruikers van het wegennet dragen bij)*). Voor de SERV-ramingen 2027-2030 betekent dit het volgende:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * \left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * infl_{t-1}^{SERV}\right) * \left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * infl_t^{SERV}\right) * (1 + vergroening) \\ * (1 + groei\ aandeel\ niet\ elektrisch) + \Delta X_t, \text{ met } vergroening = -3\% \\ \text{en } groei\ aandeel\ niet\ elektrisch = -1\%$$

Belasting op inverkeerstelling

De ontvangsten uit de belasting op inverkeerstelling bij BO 2026 worden als basis genomen voor de raming 2026. Deze basis wordt, net zoals bij de verkeersbelasting, gecorrigeerd voor indexering. Bij de belasting op inverkeerstelling wordt de indexering toegepast op 40% van de ontvangsten.

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{\left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * 0,4 * infl_{2025}^{SERV}\right)}{\left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * 0,4 * infl_{2025}^{MJR}\right)} * \frac{\left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * 0,4 * infl_{2026}^{SERV}\right)}{\left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * 0,4 * infl_{2026}^{MJR}\right)}$$

In de MJR 2025-2030 wordt voor de belasting op inverkeerstelling rekening gehouden met een jaarlijkse indexering (indexering toegepast op 40% van de ontvangsten), het vergroeningseffect wordt gecompenseerd door de jaarlijkse verhoging van de CO2-factor in het tarief. Er wordt een

²³ Voor 2026 worden de ontvangsten uit deze maatregel (in totaal € 30 mln) toegewezen voor 60% aan de jaarlijkse verkeersbelasting en 40% aan belasting op inverkeerstelling. De SERV trekt deze verhouding door voor de jaren 2027-2030.

daling verwacht in het aandeel van de niet-elektrische wagens met -3%. Tot slot zorgt het belasten van e-wagens voor bijkomende ontvangsten. Dit vertaalt zich in de raming als volgt:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * \left(1 + \left(\frac{7}{12}\right) * 0,4 * infl_{t-1}^{SERV}\right) * \left(1 + \left(\frac{5}{12}\right) * 0,4 * infl_t^{SERV}\right) * (1 + \text{groei aandeel niet elektrisch}) + \Delta RA_t, \text{ met groei aandeel niet elektrisch} = -3\%$$

Kilometerheffing voor vrachtwagens

Voor de raming van de ontvangsten uit de kilometerheffing voor vrachtwagens wordt rekening gehouden met de jaarlijkse indexering van de tarieven, een stijging van het aantal gereden kilometers (in functie van de reële bbp-groei) en de vergroening van het vrachtwagenpark (impact op de ontvangsten bedraagt -0,2% per jaar).

De SERV houdt in zijn raming rekening met volgende elementen op basis van een nota aan de Vlaamse Regering van 24 oktober 2025 betreffende het ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de invoering van een externekostenheffing voor de kosten veroorzaakt door CO²-emissies²⁴:

- **De invoering van de externekostenheffing** a.d.h.v. CO²-emissiesklassen. Deze bijkomende ontvangsten zijn opgenomen in de MJR 2025-2030.
- **Het tijdstip van indexering van de tarieven verschuift van 1 juli naar 1 januari.** In 2026 wordt er geen indexering toegepast.

Voor begrotingsjaar 2026 wordt dit als volgt uitgedrukt:

$$SERV_{2026} = BO2026 * \frac{(1+bbp_{2026}^{SERV})}{(1+bbp_{2026}^{MJR})}$$

Voor de jaren daarna:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV}) * (1 + bbp_t^{SERV}) * (1 + vergroening) + \Delta X_t, \\ \text{met vergroening} = -0,2\%.$$

Spelen en weddenschappen

De belasting op spelen en weddenschappen evolueert in functie van inflatie (CPI). Voor 2026 wordt de inflatie gecorrigeerd met de meest actuele inflatievoorspelling:

$$SERV_{2026} = BO2026 * \frac{(1 + infl_{2026}^{SERV})}{(1 + infl_{2026}^{BO2026})}$$

Voor 2027-2030 betekent dit het volgende:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_t^{SERV})$$

²⁴ Voor meer informatie: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/wijziging-vlaamse-codex-fiscaliteit-invoering-co2-kilometerheffing-vrachtwagens>.

Belasting op automatische ontspanningstoestellen

Bij de SERV-raming van de belasting op automatische ontspanningstoestellen voor begrotingsjaren 2026-2030 worden de parameters van de BO 2026 en MJR 2025-2030 overgenomen (inflatie van het voorgaande jaar):

$$SERV_{2026} = BO_{2026} * \frac{(1 + infl_{2025}^{SERV})}{(1 + infl_{2025}^{BO_{2026}})}$$

Vanaf 2027 wordt dit als volgt uitgedrukt:

$$SERV_t = SERV_{t-1} * (1 + infl_{t-1}^{SERV})$$

Bruto opcentiemen

De SERV-raming past de ontvangsten uit de bruto-opcentiemen (voorschotten en afrekeningen) van de MJR 2025-2030 aan de veranderde macro-economische parameters (inflatie en reële bbp-groei) aan:

$$Opc_t^{SERV} = Opc_t^{MJR} * \prod_{t=2026}^{2030} correctie_{t-1}, \text{ met } correctie_{t-1} = \left(\frac{1 + infl_{t-1}^{SERV}}{1 + infl_{t-1}^{MJR}} * \frac{1 + bbp_{t-1}^{SERV}}{1 + bbp_{t-1}^{MJR}} \right)$$

Overige ontvangsten

Bij de SERV-raming van de overige ontvangsten (= ontvangsten Diensten Autonomoos Beheer en Rechtspersonen, toegewezen en niet-toegewezen niet-fiscale ontvangsten, Vlaamse Veerkracht) voor begrotingsjaren 2026-2030 worden de resultaten van MJR 2025-2030 overgenomen.

Uitgaven

Inflatie

De inflatie beïnvloedt de Vlaamse uitgaven via 1\ het moment van overschrijding van de spilindex door de evolutie van de afgevlakte gezondheidsindex (**indexatie binnen indexprovisie**), en 2\ via de evolutie van de gezondheidsindex (GZI) (**indexatie buiten indexprovisie**).

Indexatie binnen indexprovisie

De Vlaamse Regering heeft voor het opstellen van de BO 2026 en de MJR 2025-2030 de macro-economische parameters gehanteerd uit de Economische Begroting 2025-2026 van het Federaal Planbureau (FPB) (2025-2026) van september 2025 en de Economische Vooruitzichten 2025-2030 van juni 2025 van datzelfde Planbureau (2027-2030). De SERV-raming hanteert voor 2025-2026 inflatiecijfers van het FPB (januari 2026), voor 2027-2028 van de NBB (december 2025) en de jaren 2029-2030 van het FPB (juni 2025).

Tabel 23: Vlaamse begroting, geraamde overschrijdingen afgevlakte gezondheidsindex in 2026 en volgende jaren, inflatieramingen gehanteerd bij MJR 2025-2030 en SERV-raming

Spilindex	MJR 2025-2030	SERV	Delta (aantal maanden)
Overschrijding spilindex nr. 1	jan/2026	dec/2025	1
Overschrijding spilindex nr. 2	feb/2027	dec/2026	2
Overschrijding spilindex nr. 3	jan/2028	jan/2028	0
Overschrijding spilindex nr. 4	feb/2029	jan/2029	1
Overschrijding spilindex nr. 5	mrt/2030	feb/2030	1

Bron: Meerjarenraming 2025-2030, FPB (jun 2025 en jan 2026) en NBB (dec 2025)

Tabel 23 vergelijkt de verwachte overschrijding van de spilindex in de MJR en de SERV-raming. Zo wordt spilindex 1 een maand eerder overschreden, spilindex 2 wordt twee maanden eerder overschreden (december 2026 t.o.v. februari 2027). Spilindex 3 wordt op hetzelfde moment overschreden als in de MJR. Spilindexen 4 en 5 worden beide één maand eerder overschreden. De Algemene Toelichting BO 2026 raamt het effect van een afwijking van de overschrijding van de spilindex met één maand op de Vlaamse uitgaven: zie Tabel 24.

Tabel 24: Vlaamse begroting, impact op uitgaven 2026 bij wijziging overschrijding spilindex, in € dz

	Impact per maand
Spilindex 1 in december 2025 i.p.v. januari 2026	47.351
Spilindex 1 in februari 2026 i.p.v. januari 2026	-47.212

Bron: Algemene Toelichting BO 2026

Tabel 25: Vlaamse begroting, SERV-raming impact op ESR-uitgaven 2026-2030 bij wijziging overschrijdingen spilindexen, in € dz

	Impact per maand
Spilindex 1 één maand vroeger	47.351
Spilindex 1 één maand later	-47.212
Spilindex 2 één maand vroeger	48.298
Spilindex 2 één maand later	-48.156
Spilindex 3 één maand vroeger	49.264
Spilindex 3 één maand later	-49.119
Spilindex 4 één maand vroeger	50.249
Spilindex 4 één maand later	-50.102
Spilindex 5 één maand vroeger	51.254
Spilindex 5 één maand later	-51.104

Bron: eigen berekeningen

Tabel 25 raamt het gemiddelde effect van een afwijking van de overschrijding van de diverse spilindexen op de Vlaamse uitgaven voor de periode 2026-2030. Voor de eerste spilindex worden de gegevens van Tabel 24 overgenomen. Voor de volgende spilindexen worden de resultaten van spilindex x-1 geïnfleteerd met 2%. Bijvoorbeeld: de impact van spilindex 3 die één maanden vroeger valt (49.264) = impact spilindex 2 één maand vroeger (48.298)*(1,02).

Tot slot, geeft Tabel 32 op pagina 66 de geraamde impact van het vroeger dan wel later overschrijden van de diverse spilindexen op de Vlaamse uitgaven in de SERV-raming.

Indexatie buiten indexprovisie

Naast het overschrijden van de spilindex wordt de gezondheidsindex gebruikt om de indexering van de werkingskredieten en een beperkt deel van de loonkredieten (buiten het systeem van de spilindex) te bepalen. Tabel 33 op pagina 67 Tabel 26 vergelijkt de gezondheidsindexen gehanteerd bij de MJR 2025-2030 en de SERV-ramingen. De Algemene Toelichting van de BO 2026 verduidelijkt dat de Vlaamse uitgaven met € 1,38 mln toenemen bij een stijging van de GZI met 10 basispunten (zie Tabel 26).

Tabel 26: Vlaamse begroting, indexatie buiten indexprovisie, effect wijziging gezondheidsindex met 10 basispunten, in € dz

Wijziging GZI met 10 basispunten	2026
Loonkredieten	1.181
Werkingskredieten	197

Bron: Algemene Toelichting BO 2026

Bij opmaak van het Regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering beslist de indexatie van werkingsmiddelen slechts voor de helft toe te passen in de jaren 2025, 2028 en 2029 en om de werkingsmiddelen, behoudens enkele belangrijke uitzonderingen, in de jaren 2026 en 2027 niet te indexeren.

De SERV heeft voor de jaren 2027-2030 de sensitiviteit van de loon- en werkingskredieten berekend. Wat betreft de loonkredieten wordt de sensitiviteit van 2026 geïnfleteerd met de gecumuleerde evolutie van de GZI. Voor de sensitiviteit van de werkingskredieten in 2027 is het cijfer van 2026 overgenomen en geïnfleteerd met de GZI. Voor 2028-2029 heeft de SERV de sensitiviteit voor de werkingskredieten overgenomen uit de BA 2025, aangezien in 2025 de werkingskredieten ook voor de helft zijn geïndexeerd, en vervolgens geïnfleteerd met de gecumuleerde evolutie van de GZI. Vanaf 2030 houdt de SERV, gegeven de assumptie bij ongewijzigd beleid, rekening met een volledige indexering van de werkingskredieten. Tabel 27 geeft het resultaat van de SERV-raming weer. Bijvoorbeeld voor 2026:

- Loonkrediet: delta GZI (50 bp) * impact loonkredieten 10 bp (€ 1,2 mln) = € 5,65 mln.
- Werkingskrediet: delta GZI (50 bp) * impact werkingskredieten 10 bp (€ 0,2 mln) = € 0,9 mln.

Tabel 27: Vlaamse begroting, raming effect wijziging gezondheidsindex met 10 basispunten (bp), 2026-2030, in € dz

Indexatie buiten indexprovisie	2026	2027	2028	2029	2030
Verschil GZI (gecumuleerd)	0,5%	-0,1%	0,3%	0,3%	0,3%
Impact op loonkredieten bij wijziging 10 bp	1.181	1.201	1.228	1.248	1.270
Impact werkingskredieten bij wijziging 10 bp	197	200	1.935	1.968	4.002
Resultaat loonkredieten	5.652	-1.458	3.419	3.478	3.537
Resultaat werkingskredieten	943	-243	5.390	5.481	11.149

Bron: Algemene Toelichtingen BA 2025 en BO 2026, en eigen berekeningen

Tabel 28: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven 2026-2030 door indexatie (binnen en buiten indexprovisie), wijzigingen ten opzichte van BO 2026 en MJR 2025-2030, in € dz

Totale impact indexatie	2026	2027	2028	2029	2030
Indexatie binnen indexprovisie	47.212	96.312	0	50.102	51.104
Indexatie buiten indexprovisie	6.595	-1.702	8.809	8.959	14.685
Totaal	53.807	94.611	8.809	59.061	65.789

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen

Rente

Bij de SERV-raming van de rente-uitgaven wordt rekening gehouden met veranderingen in de rentevoeten en met veranderingen in het schuldniveau.

Verandering in het schuldniveau

De SERV-raming houdt rekening met veranderingen in het schuldniveau ten gevolge van de SERV-bijstellingen aan het begrotingssaldo. Om de impact van een wijziging van saldo op de rente-uitgaven te verrekenen wordt verondersteld dat nieuwe tekorten gefinancierd worden aan de rentevoeten zoals getoond in Tabel 4 op pagina 20.

Tabel 27 geeft de verandering aan de Vlaamse schuld door de SERV-bijstellingen aan het begrotingssaldo. We veronderstellen dat deze bijstellingen aan het begrotingssaldo zich pas in het volgende jaar laten gevoelen: zie ook Tabel 34 op pagina 68.

Tabel 29: Vlaamse begroting, impact SERV-bijstellingen begrotingssaldo op Vlaamse schuld, wijzigingen ten opzichte van BO 2026 (2026) en de MJR 2025-2030 (2027-2030), in € dz

	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo, SERV 2026-BO 2026	-81.168	-81.168	-81.168	-81.168	-81.168
Saldo, SERV 2027-MJR 2027		182.245	182.245	182.245	182.245
Saldo, SERV 2028-MJR 2028			-44.309	-44.309	-44.309
Saldo, SERV 2029-MJR 2029				-65.226	-65.226
Saldo, SERV 2030-MJR 2030					-67.026
Totaal	-84.995	97.250	52.941	-12.284	-79.310

Bron: eigen berekeningen

Veranderende rentevoet

Raming voor begrotingsjaar 2026

In de Algemene Toelichting BO 2026 wordt uitgegaan van een lange termijnrente (OLO 10 jaar) van 3,3%, gebaseerd op de Economische Begroting van het Federaal Planbureau van september 2025. De najaarsprognose van de Nationale Bank van België (NBB) van december 2025 raamt deze rentevoet voor 2026 op 3,4%. Zie Tabel 30.

Tabel 30: België, lange termijnrente (OLO op 10 jaar) bij BO 2026 en SERV-raming 2026, in %

	2026
OLO 10 jaar, BO 2026 o.b.v. FPB sep 2025	3,3%
OLO 10 jaar, NBB dec 2025	3,4%
Verandering rentevoet	0,1%

Bron: FPB sep 2025 en NBB dec 2025

De Algemene Toelichting BO 2026 verduidelijkt de gevoeligheid van de renteuitgaven voor een wijziging in de rentevoeten. Voor 2026 resulteert een stijging van de rentevoet met 100 basispunten in een budgettaire extra kost van € 38,27 mln. Dit betekent dat de rente-uitgaven 2026 in de SERV-raming met € 3,83 mln (10 basispunten * € 38,27 mln) stijgen ten opzichte van de BO 2026. Zie Tabel 31.

Tabel 31: Vlaamse begroting, SERV-raming rente-uitgaven 2026 door wijzigende rentevoet, wijzigingen ten opzichte van de BO 2026, in € dz en %

	2026
Wijziging rente-uitgaven bij stijging rente met 100 basispunten (1)	38.267
Vershil in lange termijn rente (10 jaar) (2)	0,1%
Verandering rente-uitgaven door gewijzigde rente (3) = (1) * (2)	3.827

Bron: Algemene Toelichting BO 2026 en eigen berekeningen

Raming voor begrotingsjaren 2027-2030

De MJR 2025-2030 omvat beperkte informatie over de gehanteerde rentevoet, herfinancieringsbehoeften en nieuwe financieringsbehoeften. De SERV actualiseert de impact van rentewijzigingen op de rente-uitgaven 2027-2030 dus niet.

Schuldevolutie

De SERV-raming van de Vlaamse schuld voor 2026-2030 ($Schuld_t^{SERV}$) vermeerderd de schuld van het voorgaande jaar ($Schuld_{t-1}^{SERV}$) met de in de MJR 2025-2030 geregistreeerde schuldtoename ten opzichte van het voorgaande jaar ($\Delta Schuld_t^{MJR} = Schuld_t^{MJR} - Schuld_{t-1}^{MJR}$). De in de MJR 2025-2030 geregistreeerde schuldtoename omvat zowel het geraamde begrotingstekort als andere gekende elementen die de schuldevolutie bepalen (zoals Vlaamse Veerkracht). De SERV gaat er van uit dat de financiering van het relanceprogramma integraal verwerkt is in de MJR 2025-2030.

Tot slot wordt het resultaat gecorrigeerd met het verschil tussen de SERV-raming van het vorderingsaldo ($Saldo_t^{SERV}$) en het vorderingsaldo uit de MJR 2025-2030 ($Saldo_t^{MJR}$), beide na af-toetsing van de begrotingsdoelstellingen van de VR ($\Delta Saldo_t^{SERV} = Saldo_t^{SERV} - Saldo_t^{MJR}$):

$$Schuld_t^{SERV} = Schuld_{t-1}^{SERV} + \Delta Schuld_t^{MJR} + \Delta Saldo_t^{SERV}, \text{ met } \Delta Schuld_t^{MJR} = Schuld_t^{MJR} - Schuld_{t-1}^{MJR} \text{ en } \Delta Saldo_t^{SERV} = Saldo_t^{SERV} - Saldo_t^{MJR}$$

De resultaten van deze SERV-raming worden getoond in Tabel 35 en Tabel 36 vanaf pagina 69.

Tabel 32: Vlaamse begroting, SERV-raming ESR-uitgaven 2026-2030 ten gevolge van indexatie binnen de indexprovisie, wijzigingen uitgaven ten opzichte van BO 2026 en MJR 2025-2030, in € dz

		2026		2027		2028		2029		2030	
	Impact uitgaven per maand later	Aantal maanden vroeger/later	Wijziging uitgaven	Aantal maanden vroeger/later	Wijziging uitgaven	Aantal maanden vroeger/later	Wijziging uitgaven	Aantal maanden vroeger/later	Wijziging uitgaven	Aantal maanden vroeger/later	Wijziging uitgaven
Spilindex 1 in december 2025	47.212	1	47.212	0	0	0	0	0	0	0	0
Spilindex 2 in december 2026	48.156			2	96.312	0	0	0	0	0	0
Spilindex 3 in januari 2028	49.119					0	0	0	0	0	0
Spilindex 4 in januari 2029	50.102							1	50.102	0	0
Spilindex 5 in februari 2030	51.104									1	51.104
Totale impact indexatie op uitgaven		1	47.212	2	96.312	0	0	1	50.102	1	51.104

Bron: eigen berekeningen

Tabel 33: België, gezondheidsindex (GZI) gehanteerd in MJR 2025-2030 en SERV-raming, in %

	BO 2026	SERV 2026	Delta	MJR 2027	SERV 2027	Delta	MJR 2028	SERV 2028	Delta	MJR 2029	SERV 2029	Delta	MJR 2030	SERV 2030	Delta
GZI 2025	2,6%	2,6%	0,1%	2,6%	2,6%	0,1%	2,6%	2,6%	0,1%	2,6%	2,6%	0,1%	2,6%	2,6%	0,1%
GZI 2026	1,5%	1,9%	0,4%	1,5%	1,9%	0,4%	1,5%	1,9%	0,4%	1,5%	1,9%	0,4%	1,5%	1,9%	0,4%
GZI 2027				2,3%	1,7%	-0,6%	2,3%	1,7%	-0,6%	2,3%	1,7%	-0,6%	2,3%	1,7%	-0,6%
GZI 2028							1,8%	2,2%	0,4%	1,8%	2,2%	0,4%	1,8%	2,2%	0,4%
GZI 2029										1,7%	1,7%	0,0%	1,7%	1,7%	0,0%
GZI 2030													1,7%	1,7%	0,0%
Gecumuleerd			0,5%			-0,1%			0,3%			0,3%			0,3%

Bron: Meerjarenraming 2025-2030, NBB (dec 2025) en FPB (jan 2026)

Tabel 34: Vlaamse begroting, impact SERV-bijstellingen begrotingssaldo op rente-uitgaven en Vlaamse schuld, wijzigingen ten opzichte van de BO 2026 (2026) en de MJR 2025-2030 (2027-2030), in € dz

		2026		2027		2028		2029		2030	
	OLO 10 jaar	Verande- ring schuld door SERV-bij- stelling saldo	SERV-bij- stelling rente-uit- gaven	Verande- ring schuld door SERV-bij- stelling saldo	SERV-bij- stelling rente-uit- gaven	Verande- ring schuld door SERV-bij- stelling saldo	SERV-bij- stelling rente-uit- gaven	Verande- ring schuld door SERV-bij- stelling saldo	SERV-bij- stelling rente-uit- gaven	Verande- ring schuld door SERV-bij- stelling saldo	SERV-bij- stelling rente-uit- gaven
SERV 2026 - BO 2026	3,40%	-81.168		-81.168	-2.760	-81.168	-2.760	-81.168	-2.760	-81.168	-2.760
SERV 2027 - MJR 2027	3,60%			182.245		182.245	6.561	182.245	6.561	182.245	6.561
SERV 2028 - MJR 2028	3,90%					-44.309		-44.309	-1.728	-44.309	-1.728
SERV 2029 - MJR 2029	3,20%							-65.226		-65.226	-2.087
SERV 2030 - MJR 2030	3,20%									-67.026	
Totaal		-81.168	0	101.077	-2.760	56.768	3.801	-8.458	2.073	-75.484	-14

Bron: eigen berekeningen

Tabel 35: Vlaamse begroting, evolutie overheidsschuld in MJR 2025-2030, 2024-2030, in € dz, %-ontvangsten en %-BRP

Schuldevolutie MJR 2025-2030	REA 2024	BA 2025	BO 2026	MJR 2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030
Directe schuld	33.075.246	43.249.110	49.238.970	54.220.250	59.211.830	64.306.490	69.642.460
Geconsolideerde S.1312 entiteiten	13.178.024	15.233.390	17.107.630	14.021.550	13.432.000	12.888.120	12.350.460
PPS-schuld	683.650	659.990	637.420	612.670	589.010	565.350	541.690
Groenestroomcentrifacaten	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160
Langetermijnhandelsschulden	0	0					
Correcties	-5.753.870	-8.500.220	-10.985.690	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220
Geconsolideerde schuld	41.736.210	51.195.430	56.551.490	60.907.410	65.285.780	69.812.900	74.587.550
<i>Geconsolideerde schuld als %-ESR ontvangsten</i>	<i>71,20%</i>	<i>84,85%</i>	<i>91,88%</i>	<i>95,44%</i>	<i>99,77%</i>	<i>103,68%</i>	<i>108,64%</i>
<i>Geconsolideerde schuld als %-BRP</i>	<i>11,50%</i>	<i>13,62%</i>	<i>14,56%</i>	<i>15,19%</i>	<i>15,76%</i>	<i>16,32%</i>	<i>/</i>

Bron: Algemene Toelichting BO 2026 en Meerjarenraming 2025-2030

Tabel 36: Vlaamse begroting, evolutie overheidsschuld in SERV-raming, 2024-2030, in € dz, %-ontvangsten en %-BRP

Schuldevolutie SERV-raming	REA 2024	BA 2025	SERV 2026	SERV 2027	SERV 2028	SERV 2029	SERV 2030
Directe schuld	33.075.246	43.249.110	49.238.970	54.220.250	59.211.830	64.306.490	69.642.460
Geconsolideerde S.1312 entiteiten	13.178.024	15.233.390	17.107.630	14.021.550	13.432.000	12.888.120	12.350.460
PPS-schuld	683.650	659.990	637.420	612.670	589.010	565.350	541.690
Groenestroomcentrifacaten	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160	553.160
Langetermijnhandelsschulden	0	0					
Correcties	-5.753.870	-8.500.220	-10.985.690	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220	-8.500.220
SERV: evolutie saldo (gecumuleerd)			-84.995	97.250	52.941	-12.284	-79.310
Geconsolideerde schuld	41.736.210	51.195.430	56.466.495	61.004.660	65.338.721	69.800.616	74.508.240
<i>Geconsolideerde schuld als %-ESR ontvangsten</i>	<i>71,20%</i>	<i>84,85%</i>	<i>91,53%</i>	<i>95,73%</i>	<i>99,76%</i>	<i>103,46%</i>	<i>108,31%</i>
<i>Geconsolideerde schuld als %-BRP</i>	<i>11,50%</i>	<i>13,62%</i>	<i>14,54%</i>	<i>15,22%</i>	<i>15,77%</i>	<i>16,32%</i>	<i>/</i>

Bron: Algemene Toelichting BO 2026, Meerjarenraming 2025-2030 en eigen berekeningen